Pirol, EDOT Kopolimerlerinin Elektrosentezi ve Karakterizasyonları İle Süperkapasitör Uygulamaları

İlker EKMEN Yüksek Lisans Tezi Kimya Anabilim Dalı Danışman: Doç. Dr. Murat ATEŞ 2015

T.C.

NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

PİROL, EDOT KOPOLİMERLERİNİN ELEKTROSENTEZİ VE KARAKTERİZASYONLARI İLE SÜPERKAPASİTÖR UYGULAMALARI

İLKER EKMEN

KİMYA ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: DOÇ. DR. MURAT ATEŞ

TEKİRDAĞ-2015

Her hakkı saklıdır

Bu çalışma NKUBAP tarafından NKUBAP.00.10.AR.14.11 nolu proje İle desteklenmiştir.

Doç. Dr. Murat ATEŞ danışmanlığında, İlker EKMEN tarafından hazırlanan "Pirol, EDOT, Kopolimerlerinin Elektrosentezi ve Karakterizasyonları ile Süperkapasitör Uygulamaları." isimli bu çalışma aşağıdaki jüri tarafından Kimya Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak oybirliği ile kabul edilmiştir.

Juri Başkanı : Yrd. Doç. Dr. Ünal GEÇGEL	İmza :
Üye : Yrd. Doç. Dr. Yelda YALÇIN GÜRKAN	İmza :
Üye : Doç. Dr. Murat ATEŞ	İmza :

Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu adına

Prof. Dr. Fatih KONUKCU

Enstitü Müdürü

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

PİROL, EDOT KOPOLİMERLERİNİN ELEKTROSENTEZİ VE KARAKTERİZASYONLARI İLE SÜPERKAPASİTÖR UYGULAMALARI

İLKER EKMEN

Namık Kemal Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Kimya Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Murat ATEŞ

Polipirol (PPy), Poli(3,4-Etilendioksitiyofen) (PEDOT) ve bu monomerlerin karbon nanotüp (KNT) ile oluşturulmuş nanokompozitleri camsı karbon (CK) elektrot yüzeyine döngülü voltametri (DV) tekniği ile kaplanmıştır. Elde edilen modifiye polimer film ve nanokompozit filmlerin karakterizasyonları DV, Fourier transform infrared spektroskopi (FTIR-ATR), taramalı elektron mikroskobu (SEM), enerji dağılımlı X-ışınları analizi (EDX) ve elektrokimyasal empedans spektroskopisi (EES) ile gerçekleştirilmiştir. CK elektrot yüzeyine kaplı PPy, PEDOT, PPy/PEDOT , PPy/KNT, PEDOT/KNT ve P(PPy-co-PEDOT)/KNT nanokompozit filmlerin süperkapasitör davranışları 0.1 M NaClO₄/CH₃CN ve 0.1 M 100 mL sodium dodesil sülfat (SDS) çözeltileri ile çalışılmıştır. Ayrıca elde edilen sonuçlar $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ devreleri ile simule edilerek incelenmiştir. En yüksek spesifik kapasitans sırasıyla PEDOT/KNT ve PPy/KNT kompozit filmlerinde C_{sp} = 306 ve 424.8 F×cm⁻² elde edilmiştir. En yüksek çift katmanlı kapasitans ise P(EDOT-co-Py)/KNT kompozit filminde, [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 ve [EDOT]₀/[Py]₀= 1/10 için sırasıyla C_{dl}= 0.5 ve 0.415 F×cm⁻² elde edildi.

Anahtar kelimeler: Süperkapasitör, Nanokompozit, İletken Polimer, Camsı karbon elektrot, Elektrokimyasal empedans spektroskopi, Eşdeğer devre modeli

2015, 124 sayfa

ABSTRACT

MSc. Thesis

ELECTROSYNTHESIS AND CHARACTERIZATIONS OF A COPOLYMER BASED ON PYRROLE AND 3,4-ETHYLENEDIOXYTHIOPHENE AND ITS SUPERCAPACITOR APPLICATIONS

İLKER EKMEN

Namık Kemal University

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Department of Chemistry

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Murat ATES

Polypyrrole (PPy), poly(3,4-Ethylenedioxythiophene) (PEDOT) and their nanocomposites with carbon nanotubes (CNTs) were electrosynthesized on glassy carbon electrode (GCE) by cyclic voltammetric method. Their characterizations were obtained by cyclic voltammetry (CV), Fourier transform infrared-Attenuated transmittance reflectance (FTIR-ATR), scanning electron microscopy (SEM), energy dispersion X-ray analysis (EDX), and electrochemical impedance spectroscopy (EIS). Supercapacitor behaviors of PPy, PEDOT. P(EDOT-co-Py), PPy/CNT, PEDOT/CNT, P(EDOT-co-Py)/CNT and nanocomposite films were compartively examined in 0.1 M NaClO₄/CH₃CN and in 0.1 M 100 mL sodium dodecyl sulfate (SDS) solutions. In addition, The EIS results were simulated with the equivalent circuit model of $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$. The highest specific capacitance for PEDOT/CNT and PPy/CNT composite films were obtained as C_{sp} = 306 and 424.8 F×cm⁻², respectively. The highest double layer capacitance for P(EDOT-co-Py)/CNT composite films, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/5$ and $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10$ were obtained as $C_{dl} = 0.5$ and 0.415 F×cm⁻², respectively.

Keywords: Supercapacitor, Nanocomposite, Conducting polymers, Glassy carbon electrode, Electrochemical impedance spectroscopy, Equivalent circuit model.

2015, 124 pages

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren, karşılaştığım problemlerin çözümünde desteğini ve güler yüzünü esirgemeyen hocam Doç. Dr. Murat ATEŞ'e saygı ve teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca benden yardımlarını esirgemeyen hocam Arş. Gör. Tolga KARAZEHİR'e teşekkür ederim. Hayatımın her döneminde yanımda olduğunu bana hissettiren ayrıca çalışmalarım boyunca yardımını benden esirgemeyen nişanlım Burcu YILDIZ'a teşekkür ederim. Tez çalışmalarımı yaptığım meşakkatli süreç içerisinde karşılaştığım tüm zorluklarda yanımda olan Kardeşim Mehmet EKMEN'e teşekkür ederim. Ayrıca hayatım boyunca beni destekleyen ve bugünlere getiren Babam Şinasi EKMEN'E ve Annem Birgül EKMEN'E sonsuz minnet duygularımı sunarım.

Ayrıca bu tezin bir kısmı da dahil olmak üzere Namık Kemal Kemal Üniversitesi, Bilimsel Araştırmalar Birimi tarafından NKUBAP.00.10.AR.14.11 nolu "Polianilin, Polipirol, PEDOT/Nano-CuO Metal Oksit kompozitlerinin Karakterizasyonları ve Süperkapasitör Davranışları" başlıklı araştırma projesi ile desteklenmiştir. NKU BAP Birimine desteğinden dolayı teşekkürlerimi sunarım.

KISALTMALAR

PET	:P(Etilen Tereftalat)
BPO	:Benzoil peroksit
AIBN	: Azobisizobütironitril
İP	: İletken Polimer
EP	:Elektrokimyasal polimerizasyon
PEDOT	: P(3,4-Etilendioksitiyofen)
РРу	: Polipirol
Ag	: Gümüş
C _{dl}	: Çift Katmanlı Kapasitans
\mathbf{C}_{sp}	Spesifik Kapasitans
EES	: Elektrokimyasal Empedans Spektroskopisi
SEM	: Taramalı Elektron Mikroskobu
FT-IR	: Fourier Transform İnfrared Spektroskopisi
KFME	: Karbon Fiber Mikroelektrot
DV	: Döngülü Voltametri
KNT	: Karbon Nanotüp
UV-VİS	: Ultraviyole Görünür Bölge Spekroskopisi
ACN	: Asetonitril
СКЕ	: Camsı karbon elektrot

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
KISALTMALAR	iv
İÇİNDEKİLER	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	viii
ÇİZELGELER DİZİNİ	i
1. GİRİŞ	1
1.1. Polimerler Hakkında Genel Bilgiler	1
2. KURAMSAL TEMELLER	2
2.1. İletken Polimerlerin Yapısı	2
2.2. İletken Polimerler	2
2.2.1. Poli(3,4-Etilendioksitiyofen)	4
2.2.2. Polipirol	5
2.2.2.1. Polipirolün Oluşum Mekanizması	5
2.3. İletken Polimerlerde İletkenlik	6
2.3.1.İletken Polimerlerde İyonik İletkenlik	6
2.3.2. İletken Polimerlerde Elektronik İletkenlik	7
2.4. İletkenlik Teorisi ve Katkılama	8
2.5. İletken Polimerlerin Sentez Yöntemleri	10
2.5.1. Elektrokimyasal Yöntem	11
2.6. Kompozit Malzemeler	11
2.6.1. Kompozit teknolojisinin gelişimi	12
2.6.2. Kompozit malzemelerin avantajları ve dezavantajları	12
2.6.3. Kompozit türleri ve sınıflandırılması	12
2.6.3.1. Polimerik kompozitler	13
2.7. İletken Polimerlerin Kopolimerizasyonu	13
2.8. Elektrokimyasal Empedans Spektroskopi	13
2.9. Karbon Fiber Mikro Elektrot	14
2.10. Döngülü Voltametri	14
2.11. Süperkapasitörler	15
3. MATERYAL VE YÖNTEM	15

3.1. Malzemeler ve Metotlar	15
4.ARAŞTIRMA BULGULARI ve TARTIŞMA	17
4.1. EDOT'IN ELEKTROKİMYASAL SENTEZİ	17
4.1.1.EDOT'ın 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi	17
4.1.2.PEDOT'ın FTIR-ATR Analizi	24
4.1.3.PEDOT/KFME SEM GÖRÜNTÜLERİ	25
4.1.4.PEDOT'IN EES Analizleri	27
4.1.5.PEDOT'ın Eşdeğer Devre Uygulaması	32
4.2.PİROL'UN ELEKTROKİMYASAL SENTEZİ	38
4.2.1.Pirol'un 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi	38
4.2.1.PPy'nin FTIR-ATR Analizi	45
4.2.3.PPy / KFME SEM GÖRÜNTÜLERİ	46
4.2.4.PPy'nin EES Analizi	48
4.2.5.PPy'nin Eşdeğer Devre Uygulaması	52
4.3.P (EDOT-co-Py) ELEKTROKİMYASAL SENTEZİ	57
4.3.1.P(EDOT-co-Py) 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi	57
4.3.2.P(EDOT-co-Py) FTIR-ATR Analizi	64
4.3.3 P(EDOT-co-Py) SEM GÖRÜNTÜLERİ	65
4.3.4.P(EDOT-co-Py) EES ANALİZLERİ	67
4.3.5.P(EDOT-co-Py)'ün Eşdeğer Devre Uygulaması	70
4.4.PEDOT/KNT ELEKTRO KAPLAMASI	75
4.4.1.PEDOT / KNT, SDS Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi	75
4.4.2 PEDOT/KNT EES ANALİZLERİ	80
4.5.PPy/KNT'NIN ELEKTRO KAPLAMASI	83
4.5.1.PPy / KNT 50 mM 100mL SDS Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi	83
4.5.2.PPy / KNT EES Analizleri	87
4.6.P (EDOT-co-Py)/KNT ELEKTRO KAPLAMASI	90
4.6.1.P(EDOT-co-Py), SDS Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi	90
4.6.2 P(EDOT-co-Py) / KNT kompozitinin FTIR -ATR Analizleri	94
4.6.3 P(PEDOT-co-Py) / KNT SEM Görüntüleri	95
4.6.4 P(EDOT-co-Py) / KNT'nin EES Analizleri	98
4.6.5.P(EDOT-co-Py) / KNT Eşdeğer Devre Uygulaması	101
4.7.P(EDOT-co-Py) / KNT ELEKTRO KAPLAMASI	103

KAYNAKLAR	120
5.SONUÇLAR	118
4.7.5.P(EDOT -co- Py)/KNT Kompozitinin Eşdeğer Devre Uygulamaları	115
4.7.4.P(EDOT-co-Py) / KNT EES Analizleri	113
4.7.3.P(EDOT-co-Py) / KNT SEM Görüntüleri	110
4.7.2.P(EDOT-co-Py) / KNT kompozitinin FTIR -ATR Analizleri	108
4.7.1.P(EDOT-co-Py), SDS Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi	103

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1.1: Tezde çalışılan temel polimer yapıları; a) Polipirol b) PEDOT1
Şekil 2.2.1: Değişik maddelerin oda sıcaklığındaki iletkenlik değerleri
Şekil 2.3.1.1: Sulu çözeltideki NaCl tuzunun iyonik iletkenliğinin polimerde çözünmüş bir tuzun iyonik iletkenliği ile karşılaştırılması, a) Sulu NaCl çözeltisi, b) Polimerde çözünmüş tuz
Şekil 2.4.1: İletkenlik band kuramının şematik olarak gösterimi9
Şekil 2.4.2: İletken polimerlerde gerçekleşen konjugasyonun band boşluğuna etkisi (Arslan 2012)
Şekil 2.5.1: Elektrokimyasal sentez için kullandığımız üçlü elektrot sistemi: monomer ve elektrolit çözeltisinde dalmış olan referans, çalışma ve karşıt elektrot
 Şekil 4.1.1.1: 3,4 Etilendioksitiyofenin [EDOT] -1.4V ile +1.4V potansiyel aralığında 100 mV×s⁻¹ tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak elde edilmiş döngülü voltogramları. a) [EDOT]₀= 1mM, b) [EDOT]₀= 2mM, c)[EDOT]₀= 5mM, d) [EDOT]₀= 10mM, e) [EDOT]₀= 25mM, f) [EDOT]₀= 50mM, g) [EDOT]₀= 100 mM, 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde alınmıştır
Şekil 4.1.1.2: PEDOT'ın monomersiz ortamda 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN çözeltisinde 25, 50, 100, 250, 500, 1000 mV×s ⁻¹ tarama hızlarında alınmış döngülü voltogramı. a) $[EDOT]_0=1 \text{ mM, b}$ $[EDOT]_0=2 \text{ mM, c}$ $[EDOT]_0=5 \text{ mM, d}$ $[EDOT]_0=10 \text{ mM, e}$ $[EDOT]_0=25 \text{ mM, f}$ $[EDOT]_0=50 \text{ mM, g}$ $[EDOT]_0=100 \text{ mM, 0.1M}$ NaClO ₄ /CH ₃ CN çözeltisinde alınmıştır
Şekil 4.1.1.3: EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT] ₀ = 1 mM20
Şekil 4.1.1.4 : EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT] ₀ = 2 mM
Şekil 4.1.1.5 : EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT] ₀ = 5 mM
Şekil 4.1.1.6 : EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT] ₀ = 10 mM
Şekil 4.1.1.7: EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT] ₀ = 25 mM

- Şekil 4.1.4.1: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [EDOT]₀ =(1, 2, 5, 10 mM) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır......27
- Şekil 4.1.4.2: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [EDOT]₀ =(25,50,100 mM) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır......28
- Şekil 4.1.4.4 : PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [EDOT]₀
 =(25,50,100 mM) Bode magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz
 frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır...........29

 Şekil 4.1.5.2. Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀= 1 mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın R_s(C_{dl1}(R₁(QR₂)))(C_{dl2}R₃) Eşdeğer devre modeli
 Şekil 4.1.5.3. Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀= 2 mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın R_s(C_{dl1}(R₁(QR₂)))(C_{dl2}R₃) Eşdeğer devre modeli
 Şekil 4.1.5.4. Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀= 5 mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın R_s(C_{dl1}(R₁(QR₂)))(C_{dl2}R₃) Eşdeğer devre modeli
 Şekil 4.1.5.5. Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀= 10 mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın R_s(C_{dl1}(R₁(QR₂)))(C_{dl2}R₃) Eşdeğer devre modeli
 Şekil 4.1.5.6. Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀= 25 mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın R_s(C_{dl1}(R₁(QR₂)))(C_{dl2}R₃) Eşdeğer devre modeli
 Şekil 4.1.5.7: Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀= 50 mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın R_s(C_{dl1}(R₁(QR₂)))(C_{dl2}R₃) Eşdeğer devre modeli
 Şekil 4.1.5.8: Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀= 100 mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın R_s(C_{dl1}(R₁(QR₂)))(C_{dl2}R₃) Eşdeğer devre modeli
Şekil 4.2.1.1: Pirolün (Py) 0 V ile +1.6 V potansiyel aralığında 100 mV×s ⁻¹ tarama hızında,
camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak elde edilmiş döngülü voltogramı. a) $[Py]_0= 1 \text{ mM}$, b) $[Py]_0= 2 \text{ mM}$, c) $[Py]_0= 5 \text{ mM}$, d) $[Py]_0= 10 \text{ mM}$, e) $[Py]_0= 25 \text{ mM}$, f) $[Py]_0= 50 \text{ mM}$, g) $[Py]_0= 100\text{ mM}$, 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN çözeltisinde ölçümler alınmıştır
Şekil 4.2.1.2: PPy'nın monomersiz ortamda 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN çözeltisinde 25, 50, 100, 250, 500, 1000 mV×s ⁻¹ tarama hızlarında alınmış döngülü voltogramları. a) $[Py]_0=1$ mM b) $[Py]_0=2$ mM c) $[Py]_0=5$ mM d) $[Py]_0=10$ mM e) $[Py]_0=25$ mM f) $[Py]_0=50$ mM g) $[Py]_0=100$ mM
Şekil 4.2.1.3: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py] ₀ = 1 mM41
Şekil 4.2.1.4: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py] ₀ = 2 mM41
Şekil 4.2.1.5: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py] ₀ = 5 mM42
Şekil 4.2.1.6: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py] ₀ = 10 mM.42
Şekil 4.2.1.7: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py] ₀ = 25 mM.42
Şekil 4.2.1.8: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py] ₀ = 50 mM.43
Şekil 4.2.1.9: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py] ₀ = 100 mM.

Şekil 4.2.2.1. PPy'nin FTIR-ATR analzi; [Py] ₀ = 10 mM, 50 cycle, 0.1 M NaClO ₄ /ACN 100 mV×s ⁻¹ 45
Şekil 4.2.2.2. PPy'nin FTIR-ATR analzi; [Py] ₀ =25mM, 50 cycle, 0.1 M NaClO ₄ /ACN 100 mV×s ⁻¹
Şekil 4.2.3.1: PPy/KFME, [Py] ₀ = 10 mM 0.1M NaClO ₄ / CH ₃ CN ile 50 cycle ve 100 mV×s ⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi .46
Şekil 4.2.3.2: PPy/KFME, [Py] ₀ = 25 mM 0.1M NaClO ₄ / CH ₃ CN ile 50 cycle ve 100 mV×s ⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi .47
 Şekil 4.2.4.1: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [Py]₀= (1, 2, 5, 10 mM) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır48
 Şekil 4.2.4.2: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [Py]₀= (25, 50, 100 mM) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır48
 Şekil 4.2.4.3: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [Py]₀= (1, 2, 5, 10 mM) Bode magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır49
 Şekil 4.2.4.4: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [Py]₀= (25, 50, 100 mM) Bode magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır
 Şekil 4.2.4.5: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [Py]₀= (1, 2, 5, 10 mM) Bode faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır50
 Şekil 4.2.4.6: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [Py]₀= (25, 50, 100 mM) Bode faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır
 Şekil 4.2.4.7: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [Py]₀= (1, 2, 5, 10 mM) Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır51
 Şekil 4.2.4.8: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [Py]₀= (25, 50, 100 mM) Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır51
Şekil 4.2.5.1. Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0=1$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli
Şekil 4.2.5.2. Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0=2$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli
Şekil 4.2.5.3. Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0=5$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli

- Şekil 4.3.1.3: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀ / [Py]₀ = 1/1......60
- Şekil 4.3.1.4: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀ / [Py]₀ = 1/2......60
- Şekil 4.3.1.5: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀ / [Py]₀ = 1/5......61
- Şekil 4.3.1.6: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀ / [Py]₀ = 1/10......61
- Şekil 4.3.1.7: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀ / [Py]₀ = 1/25......62
- Şekil 4.3.1.8: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀ / [Py]₀ = 1/50......62
- Şekil 4.3.1.9: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀ / [Py]₀ = 1/100......63

Şekil 4.3.2. Na	1. P(EDOT-co-Py), FTIR-ATR analzi; P([EDOT]_0/[Py]_0)=1/5, 50 cycle, 0.1 M ClO_4/ACN , tarama hızı: 100 mV×s ⁻¹
Şekil 4.3.2.	2. P(EDOT-co-Py), FTIR-ATR analzi; P([EDOT] ₀ /[Py] ₀)=1/10, 50 cycle, 0.1 M
Na	ClO ₄ /ACN 100 mV×s ⁻¹ 65
Şekil 4.3.3. CH SE	1: $P(EDOT-co-Py)'n = 1/5 [EDOT]_0 = 25 \text{ Mm}, [Py]_0 = 125 \text{ mM} 0.1 \text{M NaClO}_4 / I_3 \text{CN}$ ile 50 cycle ve 100 mV×s ⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş M görüntüsü ve b) EDAX analizi
Şekil 4.3.3. 0.1 büy	2: P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0= 1/10$ $[EDOT]_0=25$ mM, $[Py]_0=250$ mM M NaClO ₄ / CH ₃ CN ile 50 cycle ve 100 mV×s ⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat yütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi
Şekil 4.3.4.	1: P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen Nyquıst grafiği. EES
ölç	nümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz arasında 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN ortamında CKE
üze	erine alınmıştır
Şekil 4.3.4. EE CK	 P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen Bode-magnitude grafiği. S ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN ortamında KE üzerine alınmıştır
Şekil 4.3.4.	3: P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen Bode-faz grafiği. EES
ölç	ümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz arasında 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN ortamında CKE
üze	erine alınmıştır
Şekil 4.3.4.	4: P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen Admitance grafiği. EES
ölç	pümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz arasında 0.1M NaClO ₄ /CH ₃ CN ortamında CKE
üze	erine alınmıştır
Şekil 4.3.5.	1. Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/1$
ora	ınlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli70
Şekil 4.3.5.	2. Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/2$
ora	ınlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli70
Şekil 4.3.5.	3. Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/5$
ora	ınlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli71
Şekil 4.3.5.	4. Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10$
ora	ınlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli71
Şekil 4.3.5.	5. Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/25$
ora	ınlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli73
Şekil 4.3.5.	6. Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/50$
ora	ınlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli73
Şekil 4.3.5. [°]	7. Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/100$
ora	ınlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli74
Şekil 4.4.1 mN	.1: [EDOT] monomerinin -1.4V ile +1.4V potansiyel aralığında CKE üzerine 50 M , 100 mL SDS çözeltisinde a) %1 KNT. [EDOT] ₀ = 0.1M b) %3 KNT. [EDOT] ₀ =

- Şekil 4.4.1.2: CKE üzerine a) [EDOT]₀= 0.1 M başlangıç monomer konsantrasyonunda, %1 KNT, 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.
 77

- Şekil 4.5.1.2: CKE üzerine a) [Py]_o= 0.1 M, başlangıç monomer konsantrasyonunda %1 KNT içeren 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu tarama hızı, c) Akım yoğunluğu Tarama hızının karekök grafiği..84
- Şekil 4.5.1.3: CKE üzerine a) [Py]₀= 0.1 M, başlangıç monomer konsantrasyonunda %3 KNT içeren 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu- Tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.
 85

- Şekil 4.5.1.4: CKE üzerine a) [Py]_o= 0.1 M, başlangıç monomer konsantrasyonunda %5 KNT içeren 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu- Tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

- Şekil 4.6.1.1: P(EDOT-co-Py), CKE üzerine 50 mM, 100 mL SDS çözeltisinde a) % 1 KNT.
 [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 oranlarında, b) % 3 KNT. [EDOT]₀/[PPy]₀= 1/5 c) %5 KNT.
 [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 oranında 8 döngü olarak alınmış DV grafiği.90
- Şekil 4.6.1.3: P(EDOT-co-Py) için CKE üzerine %3 KNT a) [EDOT]₀/ [Py]₀= 1/5 oranında 0.5M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomerfree grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu-Tarama hızının karekök grafiği..........92
- Şekil 4.6.2.1 : P(EDOT-co-Py) / KNT, FTIR-ATR analzi; a) [EDOT]₀/[Py]₀ = 1/5, %1 KNT
 b) [EDOT]₀/[Py]₀ = 1/5, %3 KNT c) [EDOT]₀/[Py]₀ = 1/5, %5 KNT......94

- Şekil 4.6.4.4: P(EDOT-co-Py)'nin EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1, %3 ve %5) Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır......100
- Şekil 4.6.5.1: P(EDOT-co-Py), Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5, %1 KNT / CKE üzerine kaplı R_s(C_{dl1}(R₁(QR₂)))(C_{dl2}R₃) Eşdeğer devre modeli......101
- Şekil 4.6.5.2: P(EDOT-co-Py), Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5, %3 KNT / CKE üzerine kaplı R_s(C_{d11}(R₁(QR₂)))(C_{d12}R₃) Eşdeğer devre modeli......101
- Şekil 4.6.5.3: P(EDOT-co-Py), Bode-magnitude ve faz grafiği için, [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5, %5 KNT / CKE üzerine kaplı R_s(C_{d11}(R₁(QR₂)))(C_{d12}R₃) Eşdeğer devre modeli......102
- Şekil 4.7.1.2: P(EDOT-co-Py), CKE üzerine %1 KNT a) [EDOT]₀/[PPy]₀ = 1/10 oranında 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV_×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomerfree grafiği. b) Akım yoğunluğutarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.......105
- Şekil 4.7.1.3: P(EDOT-co-Py), CKE üzerine %3 KNT a) [EDOT]₀/[PPy]₀ = 1/10 oranında 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomer free grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu -Tarama hızının karekök grafiği. 106
- Şekil 4.7.1.4: P(EDOT-co-Py), CKE üzerine %5 KNT a) [EDOT]₀/[PPy]₀ = 1/10 oranında, 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomer free grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği. 107
- Şekil 4.7.2.1: P(EDOT-co-Py) / KNT kompozitinin [EDOT]₀/[PPy]₀= 1/10 için FTIR-ATR analizi; a) %1 KNT, b) %3 KNT, c) %5 KNT......109

- Şekil 4.7.5.1: P(EDOT-co-Py)/KNT, Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10, %1$ KNT, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli. 115
- Şekil 4.7.5.2: P(EDOT-co-Py)/KNT, Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10 \%3 \text{ KNT}$, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli. 116

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge	4.1.1.1: EDOT monomerinin farklı derişimlerde [EDOT] ₀ =(1,2,5,10,25,50,100 mM) döngülü voltametri ile polimerleştirilmesiyle elde edilen redoks davranışları
Çizelge	4.1.1.3: EDOT'ın farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında polimer filminin redoks davranışları
Çizelge	4.1.3.1 : PEDOT/KFME'nin EDAX analizi
Çizelge	4.1.3.2 : PEDOT/KFME'nin EDAX analizi
Çizelge	4.1.4.1: PEDOT'ın farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında $[EDOT]_0= 1, 2,5, 10, 25, 50$ ve 100 mM) C _{dl} , C _{sp} ve Θ_{max} değerleri
Çizelge	$ \begin{array}{llllllllllllllllllllllllllllllllllll$
Çizelge	$ \begin{array}{llllllllllllllllllllllllllllllllllll$
Çizelge	4.2.1.1: Pirol monomerinin farklı derişimlerde döngülü voltametri ile polimerleştirilmesiyle elde edilen redoks davranışları
Çizelge	4.2.1.3: PPy'nin farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında polimer filminin redoks davranışları
Çizelge	4.2.3.1: PPy/KFME'nin EDAX analizi
Çizelge	4.2.3.2: PPy/KFME'nin EDAX analizi
Çizelge	4.2.4.1: PPy'nin farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında C_{dl} , C_{sp} , Θ_{max} değerleri
Çizelge	$ \begin{array}{llllllllllllllllllllllllllllllllllll$
Çizelge	$ \begin{array}{llllllllllllllllllllllllllllllllllll$
Çizelge	4.3.1.1: P(EDOT-co-Py) monomerinin farklı derişimlerde döngülü voltametri ile polimerleştirilmesiyle elde edilen sonuçlar
Çizelge	4.3.1.3: P(EDOT-co-Py)'nin farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında polimer filminin redoks davranışları
Çizelge	4.3.3.1: P(EDOT-co-Py)'ın EDAX analizi
Çizelge	4.3.3.2: P(EDOT-co-Py)'ün EDAX analizi

Çizelge	4.3.4.1: P(EDOT-co-Py)'nin farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında C_{dl} , C_{sp} , Θ_{max} değerleri
Çizelge	$ \begin{array}{llllllllllllllllllllllllllllllllllll$
Çizelge	$ \begin{array}{llllllllllllllllllllllllllllllllllll$
Çizelge	4.4.1.1: PEDOT / KNT'nin polimerleşmesiyle elde edilen redoks davranışları76
Çizelge	4.4.1.2: PEDOT / KNT filmlerinin elde edilen redoks parametreleri
Çizelge	4.4.2.1: PEDOT / KNT filmlerinin elde edilen kapasitans parametreleri
Çizelge	4.5.1.1: PPy/KNT kompozitinin redox parametreleri
Çizelge	4.5.1.2: PPy / KNT filmlerinin elde edilen redoks parametreleri
Çizelge	4.5.2.1: PPy / KNT filmlerinin elde edilen kapasitans değerleri
Çizelge	4.6.1.1: P(EDOT-co-Py) / KNT'nin redoks parametreleri
Çizelge	4.6.1.2: P(EDOT-co-Py) / KNT filmlerinin [EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/5 oranında elde edilen redoks parametreleri
Çizelge	4.6.3.1: P(EDOT-co-Py)/KNT'nin EDAX analizi
Çizelge	4.6.3.2: P(EDOT-co-Py) / KNT'nin EDAX analizi
Çizelge	4.6.3.3: P(EDOT-co-Py) / KNT'nin EDAX analizi
Çizelge	4.6.4.1: P(EDOT-co-Py) / KNT filmlerinin [EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/5 oranında elde edilen kapasitans değerleri
Çizelge	$ \begin{array}{l} 4.6.5.1: \ R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3) \ \text{E}_s \text{değer devre modeli, ZsimpWin 3.22 programı} \\ ile P(EDOT-co-Py) / KNT elektrokimyasal olarak analiz edildi. 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisi içerisinde, tarama hızı: 50 mV/s , 8 döngü$
Çizelge	4.7.1.1: P(EDOT-co-Py) / KNT redoks parametreleri
Çizelge	4.7.1.2: P(EDOT-co-Py) / KNT filmlerinin [EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/10 oranında elde edilen redoks parametreleri
Çizelge	4.7.3.1: P(EDOT-co-Py), [EDOT] ₀ /[PPy] ₀ = 1/10 oranlarında, %1 KNT'nin EDAX analizi
Çizelge	4.7.3.2: P(EDOT-co-Py), EDOT] ₀ /[PPy] _o = 1/10 oranlarında, %3 KNT'nin EDAX analizi
Çizelge	4.7.3.3: P(EDOT-co-Py), [EDOT] ₀ /[PPy] ₀ = 1/10 oranlarında, %5 KNT'nin EDAX analizi
Çizelge	4.7.4.1: P(EDOT-co-Py) / KNT filmlerinin [EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/10 oranında elde edilen kapasitans değerleri

1. GİRİŞ

1.1. Polimerler Hakkında Genel Bilgiler

Plastikler, elastomerler, fiberler, kaplamalar, yapışkanlar, selüloz, kauçuk, protein, vb. malzemeler polimer kimyasının dünyasını oluştururlar (Stevens 1999). Monomerler, birbirlerine kovalent bağlarla bağlanarak makromoleküller oluşturabilen küçük mol kütleli maddelerdir (Sacak 2008, Hiemenz ve ark. 1936). Polimer terimi ise, Yunan kelimesi "poly" ve çok parça anlamına gelen "meros" tan türetilmiştir. Polimerler, hafif, ucuz, kolay şekillendirilebilen, mekanik özellikleri çoğu kez yeterli, enerji depolama sistemlerinde, korozyondan metalleri korumada, biyosensör uygulamalarda vb malzemelerdir (Sacak 2005).

Polimerler değişik kimyasal ve elektrokimyasal tepkimelerden faydalanılarak sentezlenebilir (Chanda 2006). Bu tepkimeler basamaklı (kondenzasyon) polimerizasyon ve katılma polimerizasyonudur. Basamaklı polimerler; kondenzasyon, Diels-Alder, Micheal katılması, Friedel-Crafts, katılması ile sentezlenebilir. Bu tepkimeler içinde en uygun ve en sık kullanılanı kondenzasyon tepkimeleridir. Kondenzasyon tepkimelerine katılan moleküllerde genellikle –OH, -COOH, -NH₂ gibi fonksiyonel gruplar bulunur ve kondenzasyon sırasında H₂O, HCl, NH₃ gibi küçük moleküller olarak ayrılır. Poliester, P(Etilen teraftalat) (PET), P(Hekzametilen adipamit) (Naylon 6-6, poliamit) önemli polikondenzasyon polimerleridir. Literatürde birçok polikondenzasyon reaksiyonu mevcuttur. Bizim tezde çalıştığımız polimerlerin (PPy ve PEDOT) Şekil 1.1.1 de verilmiştir.

Şekil 1.1.1: Tezde çalışılan temel polimer yapıları; a) Polipirol b) PEDOT

Katılma polimerizasyonunda monomer molekülleri, büyümekte olan polimer zincirlerine birer birer ve hızla katılırlar. Katılma polimerizasyonunu başlatma yöntemlerinden birisi, serbest radikallerden yararlanmaktır. Kimyasal maddeler kullanılarak veya fiziksel etkenlerden yararlanılarak polimerizasyon ortamında serbest radikaller oluşturulabilir. Örneğin; benzoil peroksit (BPO) ve azobisizobütironitril (AIBN) türü bazı organik bileşikler ısı etkisiyle serbest radikaller verecek şekilde bozunurlar.

2. KURAMSAL TEMELLER

2.1. İletken Polimerlerin Yapısı

İletken polimer kavramı, kendi örgüsü içerisindeki elektronlarla (elektronik) yeterli düzeyde elektriksel iletkenliği sağlayan π -konjuge polimerler için kullanılır. Polimerlerin elektronik iletkenlik gösterebilmesi için, polimer örgüsünde, elektronların zincir boyunca taşınmasını sağlayan uygun merkezlerin bulunması gerekir. Bu koşulu ana zincirinde konjuge çift bağlar bulunan polimerler sağlar.

Konjugasyon yüksek düzeyde iletkenlik için tek başına yeterli değildir. Konjuge çift bağlı polimerler iletkenliği doplama (HCl, HBr, HNO₃, H₂SO₄ gibi asitlerle muamele işlemi) işlemiyle arttırılır. Doplama işlemiyle polimer yapısına iletkenliği sağlayacak elektronlar verilir veya elektronlar alınır. İletken polimerlerde iletkenliğin nasıl sağlandığı çok basit bir yaklaşımla bu boşluklar üzerinden açıklanabilir. Artı yüklü bir boşluğa başka bir yerden atlayan elektron, geldiği yerde de artı yüklü boşluk oluşturacaktır. Bu işlemler ard arda zincir boyunca veya zincirler arasında yinelenerek elektrik iletilir.

2.2. İletken Polimerler

İletken polimerler (İP) son yarım yüzyıla yakın bir süredir, bilim insanları tarafından birçok uygulama alanı bulmuştur. İlk defa Shirakawa ve çalışma grubu (Shirakawa ve ark. 1977) poliasetileni bazı doplama elementlerinin (Br₂, I₂, AsF₅ gibi) yapıya eklenmesiyle pdoplama veya n-doplama işlemlerine uğratılmış ve yalıtkan polimerlere göre yüksek elektriksel iletkenlik kazandırılabilmiştir (Ates 2011a). Böylece İP "sentetik metaller" olarak anılarak bilim insanlarının ilgi alanı olmuştur (Groenendaal ve ark. 2000). Bu alanda ilk iletken polimer çalışmaları yapan, Alan Heeger ve Alan MacDiarmid 2000 yılında Kimya da Nobel Ödülü almışlardır (Groenendaal ve ark. 2003). İP'in değişik uygulamaları ile optiksel, elektriksel ve mekaniksel özelliklerin bileşimi olan cihazlar birçok yeni olanaklar ortaya çıkarmışlardır (Fonseca ve ark. 2006). Son zamanlarda İP'in düşük maliyeti, düşük ağırlığı ve esnek işlemlerdeki avantajlarından dolayı foto-elektrokimyasal hücreler ve enerji depolama sistemlerinde çalışılmaktadır (Ma ve ark. 2005). Özellikle ışık absorbansı ve foto-yenilenen elektron haznesi üzerinde mükemmel davranışlar gösteren π -elektron sistemleri delokalizasyon sayesinde konjuge polimer yarı iletkenler organik foto-voltatik uygulamalarda büyük potansiyel gösterirler (Guenes ve ark. 2007 ve Chang ve ark. 2011).

İP, polimerik zincirleri boyunca tek ve çift karbon-karbon bağlarını izleyen fonksiyonel polimerlerin bir sınıfıdır (Xia ve ark. 2010). Onlar, genellikle eritilemez ve yaygın çözücülerde çözünmezler (Ates ve Sarac 2009). Son 10 yıldan daha fazla bir süredir birçok araştırma grubu çözünür İP'in özelliklerini çalışmış ve sentezlemişlerdir. Araştırma gruplarının elde ettiği sonuçlara göre, monomer yapısı üzerinde çeşitli sübstitüentlerin varlığı çözünürlüğü arttırır ancak iletkenliği ise sıklıkla azaltır (Taoudi ve ark. 2001). Sonuç olarak aynı düzenle sıralı iletken polimerler bu sorunu azaltmak için sentezlenmiştir (Mengoli ve ark. 2008 ve Sarac ve ark. 2006a). İP'in sentezi kimyasal ve elektrokimyasal tekniklerin kullanılması ile gerçekleştirilebilmektedir. Elektrokimyasal polimerizasyon (EP) özellikle ürün özelliklerinin kontrolüne izin vermesinden dolayı kimyasal polimerizasyona göre çok daha sıklıkla kullanılmaktadır (Alvarez-Romero ve ark. 2006). İP elektronik özellikleri ile anti-statik ve anti-korozyon kaplamalar (Feliu ve ark. 1998 ve Bereket ve Duran 2006), sensörler (Ates ve ark. 2008) veya doğrudan metanol yakıt hücreleri ve hidrojen polimer yakıt hücreleri gibi düsük sıcaklık yakıt hücreleri (Escribano ve ark. 2009), ısık yayıcı diyotlar (Friend ve ark. 1999), piller (Baibarac ve 2007), süperkapasitörler (Vorotyntsev ve ark. 1999), elektrokromik cihazlar (Brotherston ve ark. 1999), enerji dönüşümü ve depolanması (Lanzi ve ark. 2011), ilaç dağıtım sistemleri ve saydam elektrot malzemelerini (Scrosati 1993) kapsayan çeşitli uygulamalarından dolayı çalışılmaktadır (Ates ve ark. 2011b). İP'in önemli özelliklerinden biri doplama işlemidir (Tolstopyatova ve ark. 2005). Genel olarak, bir İP doplandığı zaman izolatör - yarı iletken - metal geçişi meydana gelir (Şekil 2.2.1.) (Turac 2010). Bu yüzden İP inorganik yarı iletkene çok benzer olan Schottky veya p-n birleşme diyotları gibi elektron cihazları için yarı iletken özellikler sergileyen iletken polimerlere mükemmel bir adaydır (Shen ve Wan 1998). Doplama ve de-doplama halleri arasında bir İP'in elektrokimyasal akım vermesi İP içerisinde elektronik ve iyonik yüklerin taşınmasıyla beraberinde olan polimerden ayrılması veya içine hem elektron hem de iyon katılmasını kapsar (Ding ve ark. 2001).

Şekil 2.2.1: Değişik maddelerin oda sıcaklığındaki iletkenlik değerleri

2.2.1. Poli(3,4-Etilendioksitiyofen)

İletken polimerden biri Poli(3,4-etilendioksitiyofen) (PEDOT)'tır. (Groenendaal ve ark. 2000 ve Zotti ve ark. 2002). PEDOT en iyi bilinen π -konjuge İP'den biridir. PEDOT yüksek iletkenliği ve mükemmel kararlılığı nedeniyle son yıllarda yoğun bir şekilde çalışılmıştır. PEDOT 1980'lerin sonlarında ilk olarak Bayer AG laboratuarlarındaki bilim adamları tarafından sentezlenmiştir. PEDOT katmanları 300 S/cm yüksek iletkenliğe ulaştığı gibi oksitlenen halinin doplanmasında da olağanüstü kararlılık ve şeffaflık göstermiştir (Groenendaal ve ark. 2000). 1991'de çözünürlük sorunu polistirensülfonat varlığında EDOT'ın polimerizasyonuyla aşılmıştır (Nasybulin ve ark. 2011a).

PEDOT'ı hazırlamak için önemli bir metot onun monomerinin: 3,4-etilendioksitiyofen (EDOT)'ın elektropolimerizasyonudur. EDOT'ın elektropolimerizasyonu ve PEDOT'ın elektrokimyasal sentezi üzerine yapılan çoğu çalışma genellikle organik çözeltide (Randriamahazaka ve ark. 2009) ve ayrıca sulu çözeltilerde (Sakmeche ve ark. 2000)'de gerçekleştirilmiştir. PEDOT elektrokimyasal metot ile sentezlendiğinde çözücü, elektrot, destek elektrolit, polimerizasyon potansiyeli ve uygulanan elektropolimerizasyon yöntemi gibi elektropolimerizasyon şartları PEDOT filmlerinin özellikleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Dua ve Wang 2003). Elektrot yüzeyi özellikleri üzerine çalışmalar ise onun yüzey özelliklerine bağlı olan polimerin fiziksel ve elektrokimyasal özelliklerine bağlı olduğundan dolayı önemlidir (Patra ve ark. 2008).

2.2.2. Polipirol

Polipirol yirmi yıldan fazla süredir iletken polimerler içerisinde en çok çalışılanıdır. Pirol ilk kez 1916'da (Angeli, 1916; Angeli ve Alessandri, 1916) H_2O_2 ile yükseltgenerek, pirol siyahı olarak bilinen amorf bir toz olarak polimerleştirilmiştir. Polipirol, elektrokimyasal olarak ince film halinde sentezlendiğinde bu konuya olan ilgi daha da artmıştır. Polipirol siyahı platin elektrot üzerinde sülfürik asitli ortamda elektrokimyasal olarak ilk kez Dall'Ollio (Dall'Ollio vd., 1968) tarafından sentezlenmiştir. 1979'da (Diaz vd., 1979) elektrokimyasal teknikler, yüksek iletkenlik özelliği gösteren polipirol sentez yöntemler bu materyalin fiziksel ve kimyasal özelliklerini iyileştirmek için geliştirilmeye çalışılmaktadır.

İletken polimerlerin kompozit veya blendleri hazırlanarak daha işlenebilir polimerler elde edilebilmektedir. 1994 yılından günümüze kadar iletken polimerlerle ilgili yapılan çalışmalar iletken polimerlerin mekanik özelliklerinin geliştirilmesi işlenebilme kolaylıklarının ve iletkenliklerinin arttırılabilmesi, fiziksel ve kimyasal özelliklerinin iyileştirilmesi konularında yoğunlaşmıştır (Sukumar, 1994). Bu çalışmalar ışığında iletken polimerler pek çok yerde kullanılmaktadır.

2.2.2.1. Polipirolün Oluşum Mekanizması

1.Basamakta bir pirol molekülü dışarıya bir elektron vererek radikalik bir katyon oluşur.

Oluşan bu radikalik katyonun rezonans halleri aşağıda verilmiştir.

2.Basamakta oluşan radikalik katyon diğer bir radikal ile birleşir.

3. Basamakta deprotonasyon gerçekleşir ve 2 H⁺ iyonu dışarı verilir.

4. Basamakta oluşan dimer molekülü bir elektron vererek yeni bir radikal meydana getirir.

Oluşan yeni radikal başka bir radikal ile birleşir ve tepkime bu şekilde zincirleme olarak devam eder (Wang ve ark., 2001).

2.3. İletken Polimerlerde İletkenlik

2.3.1.İletken Polimerlerde İyonik İletkenlik

Bazı polimer molekülleri tuzlar için katı çözücüdürler. Bu özellikten yararlanılarak elektriği iyonik malzeme üzerinden ileten polimerler hazırlanabilmektedir. Suda çözünen NaCl'nin elektriği iletme mekanizmasına dayanarak bu tür polimerdeki iyonik iletkenlik açıklanabilmektedir.

Şekil 2.3.1.1: Sulu çözeltideki NaCl tuzunun iyonik iletkenliğinin polimerde çözünmüş bir tuzun iyonik iletkenliği ile karşılaştırılması, a) Sulu NaCl çözeltisi, b) Polimerde çözünmüş tuz

NaCl cözeltisinde Na⁺ ve Cl⁻ iyonlarının elektrik potansiyeli altında zıt elektrotlara göçü ile elektrik iletilir (Şekil 2.3.1.1a). Ortamdaki çözücü moleküllerin çözünen iki iyonu solvatize etme yeteneğine bağlı olarak iyonların birbirinden ayrılması kolaylaşır. Genelde iyonik iletkenlik gösteren polimerlerin yapısında elektron verici bir grup bulunmaktadır. Polimerin yapısında yer alan bu gruplar tuzun katyonik bileşiği ile zayıf bağlar oluştururlar. Böylece polimer, tuzun her iki iyonunu veya birini solvatize eder ve iyonların ayrılmasını kolaylaştırır. İyonlar birbirinden yeterince uzaklaşmadığı sürece iyon çifti olarak kalmayı tercih edeceklerinden yük taşıyıcı olarak görev yapmayacaklardır. Ancak solvatizasyon ile iyonlar yeterince birbirinden ayrılsalar da uygun elektroda göç etmek için yeterli hareketliliğe sahip değilseler, böyle bir sistem zayıf iletkendir. Bu nedenle polimerlerin yeterince esnek olması ve iyon göçüne izin verecek yeterli serbest hacme sahip olması gerekir kısaca, polimerin camsı geçiş sıcaklığı ve kristallik derecesi düşük olmalıdır (Sacak 2005). Örneğin, katyon, bir polimer molekülünden diğerine atlayarak katoda doğru göç edecektir (Şekil 2.3.1.1b). Burada iyon difüzlenmesine olanak sağlayan serbest hacmin, iyon taşınmasındaki önemi ortaya çıkmaktadır. Bu mekanizma, amorf polimerin, elektriksel iletkenliğini açıklamada niçin daha uygun olduğunu ve sıcaklığın yükselmesiyle iletkenliğin niçin arttığını açıklamaktadır (Şahmetlioğlu, 2004).

2.3.2. İletken Polimerlerde Elektronik İletkenlik

Elektriği, elektronik yolla ileten poliasetilen, polianilin, polipirol gibi polimerlerde iletkenlik mekanizması henüz tam olarak aydınlatılamamıştır. Elektronik iletkenliğin açıklanmasına yönelik kuramsal yaklaşımlardan birisi band kuramıdır. Birer elektronu bulunan benzer iki atomun bir araya gelerek oluşturduğu iki atomlu bir bileşiğin (H₂), bağ

yapmadan önceki ve bağ yaptıktan sonraki elektron düzeyleridir (Batır, 2009). Polimerlerde delokalize elektronlar tarafından sağlanan elektriksel iletkenlik metallerde ve yarı iletken sistemlerde olduğu gibi Band Teorisi ile açıklanır. Bu teoriye göre organik maddeler yüksek enerjili elektronlar ile iletkenlik bandı arasında geniş enerji aralığına sahip delokalize elektronlara sahiptirler ve bu nedenle yalıtkandırlar (Kittel, 1986). Elektriksel iletkenliğin olabilmesi için elektronların serbestçe hareket etmesi gerekir. Bu da dolu ve boş bantların birbirine bitişik olması ile sağlanabilir. Eğer bir maddede enerji bantlarından biri elektronlarla tamamen dolu ve kendisinden sonra gelen boş enerji bandı ile arasındaki enerji farkı büyük ise, madde yalıtkandır. Metallerde ise bu enerji bandı olmadığı için elektronlar kolayca hareket edebilecek ve böylece iletkenlik sağlanmış olacaktır. Buna göre bazı polimerler, metallerle yalıtkanlar arası bir iletkenliğe sahiptir. Bu polimerlere iletken polimerler denir. Bir polimerin iletkenliğinin büyüklüğü, örgüsündeki yük taşıyıcıların sayısı (n) ve bunların hareket yetenekleriyle (μ) yakından ilişkilidir. Bu ilişki, e elektron yükünü göstermek üzere, $\sigma = n \times \mu \times e$ şeklindedir. Artı yük taşıyıcıların bulunduğu tuz çözeltilerinde ve yarı iletkenlerde, artı yük taşıyıcıların iletkenliğe olan katkısı yukarıdaki bağıntıya eklenmelidir (Saçak, 2004).

2.4. İletkenlik Teorisi ve Katkılama

İP malzemelerin sentezleri, hem onların polimerizasyon mekanizmaları hem de iletken ve nötral halleri arasında redoks dönüşümlerindeki özellikleri nedeniyle yoğun bir şekilde çalışılmıştır (Nalwa 1997). Nötral (yüksüz) halinde, İP neredeyse iletken değildir (Langea ve Mirskyb 2011). İP'in kendine özgü iletkenliği konjuge yapılı monomerin yükseltgenmesi (p-doplama) veya indirgenmesi (n-doplama) durumunda taşınan yük sayesinde oluşmaktadır (Ates 2011).

Elektrik akımı ya elektronik ya da iyonik olarak iletilir. Elektrik akımının elektronlarla iletilmesine elektronik (metalik) iletkenlik, iyonlar yardımıyla iletilmesine elektrolitik iletkenlik olarak adlandırılır. iletkenliğin birimi S/cm'dir. Metallerin iletkenliği elektronik iletkenliktir ve bu iletkenlik band teorisi ile açıklanabilir. Yalıtkanlık, yarı iletkenlik ve iletkenliği band kuramıyla açıklarsak;

Şekil 2.4.1: İletkenlik band kuramının şematik olarak gösterimi

Her enerji düzeyinin kendine özgü elektron bulundurma ve elektronları taşıma yeteneği vardır. Şekil 2.4.1'de görüldüğü gibi elektron bulunduran enerji düzeyine değerlik bandı, bu bandın üst kısmındaki enerji düzeyine ise iletkenlik bandı adı verilmektedir. iletkenliğin sağlanması için değerlik bandında bulunan elektronların iki band arasında var olan ve genellikle Eg olarak gösterilen band boşluğu aralığını aşarak iletkenlik bandına taşınması gerekmektedir. Eğer bu aralık elektronların aşamayacağı kadar büyükse (10 eV'tan büyük), elektronların iletkenlik bandına geçmesi zor olmakta ve bu maddeler oda sıcaklığında "yalıtkan" olarak isimlendirilirler. Eğer bu aralık küçükse (10 eV'tan küçük) ve geçiş bir uyarılma (termal uyarma, titreşimsel uyarma veya fotonlarla uyarma vb. yollarla) sonucu gerçekleşiyorsa bu tip maddelere "yarı iletken" denir. Metallerde ise değerlik bandı ve iletkenlik bandı üst üste olduğu için elektronların geçişi kolayca gerçekleşir ve iletkenlik sağlanmış olur ve bu maddelere ise "iletken" maddeler denir.

Poliasetilen, polianilin ve polipirol gibi konjuge polimerlerin optik absorpsiyon çalışmaları sonucunda, bu polimerlerin değerlik bandını iletkenlik bandından ayıran band boşluğu aralığının yarı iletkenlerde olduğu gibi 1.4 - 3 eV arasında olduğu anlaşılmıştır. İletken polimerler, metallerle yalıtkanlar arasında yer alan yarı iletken madde statüsüne girmektedir.

Şekil 2.4.2: İletken polimerlerde gerçekleşen konjugasyonun band boşluğuna etkisi (Arslan 2012).

İletken polimerde elektronların taşınması fotokimyasal, indirgen ya da yükseltgen madde ile muamele edilerek ve katkılanma sonucunda gerçekleştirilebilir. Örneğin; fotokimyasal yöntemle elde edilen polimerler foto-iletken polimer olarak adlandırılır. Polikonjuge polimerlerde ise; normalde yalıtkan olmalarına rağmen indirgen veya yükseltgen madde ile muamele edilip tuzları hazırlandığı zaman iletkenlikleri metallerle yarışabilecek düzeye gelmektedir (Randriamahazaka ve ark. 2005). Sıcaklık artışıyla metallerin iletkenliği azalırken, yarı iletkenler gibi iletken polimerlerin de iletkenliği artmaktadır (Saçak 2004 ve Coşkun 2009).

2.5. İletken Polimerlerin Sentez Yöntemleri

İletken polimerleri sentezlemek için belli başlı dört metot kullanılmaktadır. Bunlar; elektrokimyasal polimerizasyon, kimyasal polimerizasyon, piroliz ve katalitik polimerizasyon teknikleridir. Bu polimerizasyon metotlarından sıkça kullanılanları elektrokimyasal polimerizasyon ve kimyasal polimerizasyondur. İletken polimerlerin sentezinde, başlangıçta kullanılan monomerler sonuçta oluşan polimerin yapısında korunabilen tipik aromatik veya çoklu konjuge bağ yapısına sahiptirler. Örneğin asetilenin polimerizasyonu sonucu konjuge etilen birimleri içeren polietilen oluşmaktadır. Benzenin polimerizasyonunda ise birbirine kovalent bağlı aromatik zincirli poli(p-fenilen) oluşur. Bu şekilde elde edilen iletken polimerlerin yapısında π – konjugasyonunun uzatılması çok önemlidir.

Şekil 2.5.1: Elektrokimyasal sentez için kullandığımız üçlü elektrot sistemi: monomer ve elektrolit çözeltisinde dalmış olan referans, çalışma ve karşıt elektrot.

2.5.1. Elektrokimyasal Yöntem

Elektrokimyasal yöntem, iletken polimer sentezinde eskiden beri bilinen bir yöntem olup, değişik tekniklerle beraber günümüzde de sıkça uygulanmaktadır. Bu metotta, monomer uygun bir çözücü veya destek elektrolitle beraber polimerleşme hücresine konularak yapılan elektroliz sonucunda, elektrot yüzeyinde veya çözeltide polimer elde edilebilmektedir. Polimerleşme hücresi genellikle, çalışma, karşı ve referans elektrottan oluşan üç elektrotlu bir sistemdir. Hücre içine konulan sulu veya susuz ortamdaki monomer çözeltinin, dönüşümlü voltametri (DV) tekniği ile uygun bir voltamogramı alınarak sabit akım veya sabit potansiyelde polimerleşme gerçekleştirilmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, monomerin yükseltgenme veya indirgenme potansiyelinde çözücü olarak, destek elektrolit ve elektronların reaksiyon vermemesidir. Monomerin indirgenmesi veya yükseltgenmesi ile oluşan radikal anyon veya radikal katyon zinciri büyümekte ve bunlar da iletken polimer zincirleri oluşturmaktadır. Elektrokimyasal polimerleşmede kontrollü potansiyel veya akım uygulaması (sabit potansiyel ve sabit akım elektroliz), başlangıcı ve bitiş basamaklarının kontrol edilebilmesi gibi üstünlükleri vardır. Bu yüzden kimyasal yönteme göre daha saf, yan ürünlerden ve kirlilikten arınmış ürünler elde etmek mümkündür (Batır, 2009).

2.6. Kompozit Malzemeler

İstenen amaç için tek başlarına uygun olmayan farklı iki veya daha fazla malzemeyi istenen özellikleri sağlayacak şekilde belirli şartlar ve oranlarda fiziksel olarak, makro yapıda

bir araya getirilerek elde edilen malzemeye kompozit malzeme denir. Kompozit malzemelerde yapıyı oluşturan bileşenler birbiri içinde çözünmezler, kimyasal olarak inert davranırlar. Ancak, özellikle metalik sistemlerde düşük oranlarda bile olsa, bir miktar çözünme ile bileşenler arasında kompozit özelliklerini etkileyebilen ara yüzey reaksiyonları görülebilir.

2.6.1. Kompozit teknolojisinin gelişimi

Kompozit malzemelerin bilinen en eski ve en geniş kullanım alanı inşaat sektörüdür. Saman ile takviye edilmiş çamurdan yapılan duvarlar ilk kompozit malzeme örneklerindendir. Bugün taş, kum, kireç, demir ve çimento ile oluşturulan kompozit malzeme evlerimizi oluşturmaktadır. Kompozit malzemeye en güncel örneklerden biri de selüloz ve reçineden oluşan kâğıttır.

Günümüzde kompozit malzemelerin kullanım alanı çok geniş boyutlara ulaşmıştır. Kompozit malzemelerin başlıca kullanım alanları ve bu alanlarda sağlanan avantajlar şu şekilde sıralanabilir: ev aletleri, elektrik ve elektronik sanayi, havacılık sanayi, otomotiv sanayi, iş makinaları, inşaat sektörü.

2.6.2. Kompozit malzemelerin avantajları ve dezavantajları

Kompozit malzemelerin birçok özelliklerinin metallerinkine göre çok farklılıklar göstermesinden dolayı, metal malzemelere göre önem kazanmışlardır. Kompozitlerin avantajları şöyledir: Yüksek mukavemet, kolay şekillendirebilme, elektriksel özellikler, korozyona ve kimyasal etkilere karşı mukavemet.

Bütün bu olumlu yanların dışında kompozit malzemelerin dezavantajleri aşağıda sıralanabilir:

• Kompozit malzemelerdeki hava zerrecikleri malzemenin yorulma özelliklerini olumsuz etkilemektedir.

• Kompozit malzemeler değişik doğrultularda değişik mekanik özellikler gösterirler.

• Aynı kompozit malzeme için çekme, basma, kesme ve eğilme mukavemet değerleri farklılıklar gösterir.

• Kompozit malzemelerin delik delme, kesme türü operasyonları liflerde açılmaya neden olduğundan, bu tür malzemelerde hassas imalattan söz edilemez.

2.6.3. Kompozit türleri ve sınıflandırılması
Fiber ve matris olarak kullanılabilen malzemeler amaca uygun olarak çok çeşitli olabilmektedirler. Fakat genellikle seramik, polimer ve metaller kullanılmaktadır.

2.6.3.1. Polimerik kompozitler

Polimerik kompozitler; korozyona dirençli, uzun süreli kullanımlara yatkın, işlenmeleri kolay, hafif, karmaşık geometrilerde biçimlendirilebilen, birim kütle başına yük taşıma özellikleri yüksek malzemelerdir.

Fiber olarak kullanılan plastik, yük taşıyıcı bir özelliğe sahip iken, matris olarak kullanılan plastik, esneklik verici, darbe emici ya da istenen amaca göre kullanılan plastiğin özelliğine sahip olmaktadır. Kullanılabilecek plastik türleri de iki ayrı grupta incelenebilir:

2.7. İletken Polimerlerin Kopolimerizasyonu

Kopolimerizasyon, homopolimerlerin gösterdiğinden daha iyi özellikler elde edilebilen malzemeler için ümit vaat eder. Bu amaçla, 0.1 M NaClO₄/ACN elektrolit ortamında Polipirol (PPy), 3,4-Etilendioksitiyofen (PEDOT) in farklı oranlardaki kopolimerleri elektrokimyasal olarak sentezlendi. PPy , PEDOT elektrokopolimerizasyonu ve bunların kopolimeri P(Py-co-EDOT), homopolimerlerinin özelliklerini geliştirmek için çalışıldı. Elektrokimyasal empedans spektroskopi (EES), taramalı elektron mikroskopu-enerji dağılımlı X-ışınları analizi (SEM-EDX) ve FTIR ile karakterize edildi.

2.8. Elektrokimyasal Empedans Spektroskopi

Elektrokimyasal Empedans spektroskopi (EES) hem redoks hem de İP'i kapsayan elektroaktif polimer filmlerinin kinetik çalışmaları için yaygın bir şekilde kullanılmaktadır (Sundfors ve ark. 2002). Empedans spektroskopik metotlar kullanılarak karbon yüzeylerinin elektrokimyasal özellikleri ile ilgili ise son yıllarda birçok çalışma yapılmıştır (Taberna ve ark. 2003, Ates 2011 ve Kumar ve ark. 2010). EES çözelti direnci, yük taşıma işlemleri, difüzyon empedansı ve çift katmanlı kapasitansı kapsayan elektrokimyasal sistemin elektrokimyasal özellikleri hakkında bilgi sağlamak için en etkili ve güvenilir metotlardan biridir (Barsoukov ve Macdonald 2005). EES iletken polimer elektrotların özelliklerinin analizi için en belli başlı tekniklerden biridir. EES tekniği çeşitli teorik modeller kullanılarak literatürde geniş olarak tartışılmıştır (Bisquert ve Compthe 2001 ve Ates 2011). Bu yüzden, İP'in empedans modeline iki temel yaklaşım vardır. Bunlardan biri aynı ve homojen film (Vorotyntsev ve ark. 1996 ve Deslouis ve ark. 1995) iken diğeri gözenekli membanla ilgilidir

(Ren ve Pickup 1997, Rossberg ve ark. 1998 ve Bisquert ve ark. 1999). Bu iki farklı yaklaşım polimer katmanlarının yapısına ilişkin iki farklı algı temellidir (Noel ve ark. 2003).

Metalik elektrotlar üzerinde kaplanmış olarak uygulanan İP'in empedans spektrumundaki yaygın bir özellik sırasıyla yeterince yüksek ve düşük frekanslarda $\approx 45^{\circ}$ (Warburg-tipi yanıt) den $\approx 90^{\circ}$ (kapasitif davranış) ye faz açısındaki bir kaymadır (Malev ve Kondratiev 2006 ve Hernández-Labrado ve ark. 2011). EES endüstriyel uygulamalar için elektrokimyasal sistemleri çalışma amacıyla iyi yapılanmış bir tekniktir. Şimdiye kadar İP'in empedans çalışmaları çoğunlukla metalik örgüler (Lina ve ark. 2011) veya metal kaplı taşıyıcılar (Ehrenbeck ve Juttner 1996) üzerine biriken substrat-bağlı katmanlar ve membranlarla sınırlanmıştır (Roûberg ve Dunsch 1999). Son zamanlarda EES biyosensörler bir iletken elektrot üzerinde inceleme molekülünün bir katmanının immobilizesiyle belirlenen protein, oligo-nükleotid ve antikor için geliştirilmiştir. (Lina ve ark. 2008).

2.9. Karbon Fiber Mikro Elektrot

Elektrokaplı yüzeyler spektroskopik, morfolojik ve elektrokimyasal metotlar gibi çeşitli tekniklerle son zamanlarda karakterize edilmektedir (Jamal ve ark. 2004). Özellikle karbon fiber mikro elektrot (KFME) üzerine elektrokimyasal olarak kaplanmış pirol, karbazol, tiyofen ve kopolimerler temelli polimerler detaylı bir şekilde çalışılmıştır (Serantoni ve ark. 2005, Sarac ve ark. 2007a ve Sarac ve ark. 2008).

Karbon fiber mikro elektrotlar, çalışma elektrotu olarak kullanılmaktadır. 3 cm uzunluğundaki karbon fiber (7 µm çaplı) kullanılarak hazırlanan tüm elektrotlar, teflon band la bakır bir kabloya tutturulmaktadır. Hazırlanan karbon fiberin ise sadece 1.0 cm si çözeltinin içine daldırılır ve üzerine elektrokimyasal olarak polimer kaplanır (Sarac ve ark. 2006). Çalışmalarımızda polimer ve nanokompozit filmlerin SEM-EDX ve FTIR-ATR analiz numunelerinin hazırlanmasında kullanıldı.

2.10. Döngülü Voltametri

Döngülü voltametri (DV) elektrokimyasal karakterizasyon için kullanılan bir tekniktir. Potansiyel, düzenlenebilen potansiyel-akım konularından iki nokta arasında ileri ve geri, belirlenen tarama hızında tarar. İP veya diğer redoks aktif türler olan elektroaktif türlerin varlığında yükseltgenme ve indirgenme pikleri gözlenebilmiştir. Yük miktarına karşılık gelen her pik altındaki alanında redoks işlemleri boyunca verilmiştir. Pikin maksimum görüldüğü durumlardan da yükseltgenme ve indirgenme potansiyelleri tahmin edilebilmiştir. Küçük tersinir sistemlerle ilişkili pikler arasında daha büyük ayrım oluyorken klasik tersinir bir sistemde yükseltgenme ve indirgenme arasındaki fark çok küçüktür (Denuault ve ark. 2007). Ancak, İP'in DV'si genellikle geniş yükseltgenme ve indirgenme pikleri arasında önemli potansiyel ayrımdır (Wallace ve ark. 2009 ve Svirskis ve ark. 2010).

2.11. Süperkapasitörler

Elektrokimyasal kapasitörler (süperkapasitörler) elektrik enerjisini cihazlara depolamak için yaygın olarak kullanılırlar. Süperkapasitörler elektrot ve elektrotit ara yüzü arasında yük birikmesini sağlayıp enerjinin depolanıp, boşaltılması temeline dayanırlar. Bunlar elektrot çift katmanlı kapasitörler veya hızlı ve tersinir Faradaik redoks reaksiyonlar ya da elektrot malzemenin yapısına bağlı olarak her ikiside olabilmektedir. Elektrik çift katmanlı kapasitörler olarak yüksek karbon temelli malzemeler yüzey alanına sahip örneğin, aktif karbon, karbon nanatüp (KNT) ve grafen. Buna karşılık, zayıf enerji depolama kapasitesi, ve süperkapasitörün limitli hız kapasitesi karbon malzemelerin uygulamalarını sınırlar. Pseudokapasitör temelli elektrot malzemeleri metal oksit ve iletken polimerlerdir. Örneğin MnO₂, polianilin ve politiyofen gibi. Bir diğer sorun, yüksek kapasitansa sahip elektrot materyalleri, limitli güç yoğunluğu veya çevrim sırasında stabilite problemine sahip olabilir. Son yıllarda, hibrit süperkapasitörler elektrik çift katmanlı kapasitörler ve psuedokapasitansın avantajlarının bileşimi olarak, yüksek enerji yoğunluğu ve yüksek güç yoğunluğu ile çevrim özelliklerinde elde edilebilmektedir. Kompozitler iletken polimerler ve nanotüplerle hibrit süperkapasitör malzeme karbon olarak yükleme/bosalma mekanizmalarından dolayı oldukça önemlidir. Zhu ve arkadaşları PEDOT'ın iyonik sıvılar içinde elektropolimerizasyonu ve elektrokimyasal kapasitör davranışlarını çalışmışlardır. Bu çalışmalarda nanotüp kompozit içindeki kütlesini hesaplamak, EDOT'ın tiyofene göre daha pahalı olduğunu düşünerek süperkapasitör stabilite etkisini geliştirmek için kullanılmıştır. Polimerleşme aşamaşında dopant ve elektrolit çeşidi polimer özelliğine çok önemli ölçüde etki etmektedir. Genelde semicircle elektrot/elektrolit arayüzünde kendi yük transfer direnci ile düşünülür ve malzeme dirençli demektir. Kapasitör davranış göstermesi azdır.

Süperkapasitör malzemelerde yük transfer direnci küçüktür. Nyquist grafiğinde dik bir doğru elde edilmesi kapasitör davranışın yüksek olması ve süperkapasitör olabileceğini işaret eder.

3. MATERYAL VE YÖNTEM 3.1. Malzemeler ve Metotlar

EDOT (%97), Py (%98), SDS (\geq 99.0%), NaClO₄ (\geq 98.0%), CH₃CN (\geq 99.9%), H₂SO₄ (% 95-97), Sigma-Aldrich firmasından temin edildi.

Pirol ve EDOT monomerleri elektrokimyasal yöntemlerden döngülü voltammogram ile NaClO₄/ACN çözelti ortamında birleştirilip camsı karbon elektrot sistemlerinin davranışı (ince film ve difüzyon kontrol) tespit edilecektir. Modifiye kopolimerler ve nanokompozitler, FTIR-ATR (Bruker Vertex 70-Atr), SEM-EDX (Fei Quanta Feg 250), EES (Ivium Vertex Technologies) gibi cihazlarla karakterize edilerek polimer malzemelerin kalınlık, pürüzlülük ve yapısı hakkında bilgi edilecektir. Polimer/Elektrolit sistemlerinin elektrokimyasal empedans spektroskopisi yöntemi ile alternatif akım uygulaması gerçekleştirilecektir. EES yönteminden elde edilecek verilerden Nyquist, Bode-magnitude, Bode-faz, Admitans, Kapasitans gibi grafiklerle polimerin düşük frekanslı kapasitans ve çift katmanlı kapasitans değerleri elde edilmeye çalışılacaktır. Elde edilen kopolimer ve nanokompozit malzemeler camsı karbon elektrodu üzerindeki kaplamalarının, süperkapasitör davranışları çalışılıp, devre analizleri ile karşılaştırılmaları gerçekleştirilecektir.

KFME'un Hazırlanması: SGL SIGRAFIL C 320 B marka karbon fiberler çalışma elektrodu olarak kullanıldı. Bütün elektrotlar yaklaşık 10 tek karbon fiber (çapı yaklaşık 7 μm) bir bakır tel üzerine parafilm ile tutturularak hazırlandı. Elektrot alanı yaklaşık 1 cm daldırma boyutu ayarlandı ve fiberin kalan kısmı teflon band ile sarıldı.

4.ARAŞTIRMA BULGULARI ve TARTIŞMA 4.1. EDOT'IN ELEKTROKİMYASAL SENTEZİ 4.1.1. EDOT'ın 0.1M NaClO₄/CH₃CN Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi

3,4 Etilendioksitiyofenin [EDOT]₀ monomeri -1.4V ile +1.4V potansiyel aralığında 100 mV×s⁻¹ tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak, DV yöntemiyle farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında [EDOT]₀=1 mM, 2 mM, 5 mM, 10 mM, 25mM, 50 mM, 100 mM), 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde alınmıştır (Şekil 4.1.1.1).

Şekil 4.1.1.1: 3,4 Etilendioksitiyofenin [EDOT] -1.4V ile +1.4V potansiyel aralığında 100 mV×s⁻¹ tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak elde edilmiş döngülü voltogramları. a) [EDOT]₀= 1mM, b) [EDOT]₀= 2mM, c)[EDOT]₀= 5mM, d) [EDOT]₀= 10mM, e) [EDOT]₀= 25mM, f) [EDOT]₀= 50mM, g) [EDOT]₀= 100 mM, 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde alınmıştır.

[EDOT] ₀ /mM	E _{An} / V	E _{Kat} / V	ΔΕ / V	i _{An} /mA	i _{Kat} / mA	i _{An} / i _{Kat}
1	0.02	-0.48	0.5	0.03	-0.06	0.55
2	-0.06	-0.50	0.44	2.19	-1.77	1.23
5	-0.07	-0.48	0.41	2.88	3.41	0.84
10	-0.25	-0.31	0.06	4.74	-6.53	0.72
25	-0.12	-0.06	0.06	3.95	-5.17	0.76
50	0.12	-0.44	0.76	5.29	-7.81	0.67
100	0.38	-0.60	0.98	13.96	-21.32	0.65

Çizelge 4.1.1.1: EDOT monomerinin farklı derişimlerde [EDOT]₀=(1,2,5,10,25,50,100 mM) döngülü voltametri ile polimerleştirilmesiyle elde edilen redoks davranışları.

EDOT monomerinin farklı derişimlerde [EDOT]₀=(1,2,5,10,25,50,100 mM) da 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisi içerisinde elektro-büyüme sırasında elde edilmiş redoks davranışları Şekil 4.1.1.1 ve Çizelge 4.1.1.1'de verilmiştir. $\Delta E < 0.059/n$ ve $|i_{An}/i_{Kat}|=0.76$ değeriyle tersinir redoks davranışa en uygun koşulu sağlamaktadır. Anodik ve katodik pik potansiyelleri arasındaki farkın en düşük olduğu elektro-büyüme redoks davranışı [EDOT]₀= 25 mM da $|i_{An}/i_{Kat}|=0.76$ olarak elde edilmiştir. EDOT'ın elektrokimyasal polimerleşmesi 0.1 M NaClO₄ / CH₃CN ortamında CKE üzerine kaplama yapılarak çalışıldı. Elektrobüyüme sırasında akımın artması iletken polimerin elektrot yüzeyinde birikmesi anlamına gelmektedir. DV grafiğindeki akımların farklı yerlerde elde edilmesi PEDOT'ın elektroaktif yüzey alanının farklı başlangıç monomer konsantrasyonları ile farklı oksitlenme potansiyellerinden kaynaklandığını göstermektedir.

Şekil 4.1.1.2: PEDOT'ın monomersiz ortamda 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde 25, 50, 100, 250, 500, 1000 mV×s⁻¹ tarama hızlarında alınmış döngülü voltogramı. a) $[EDOT]_0= 1$ mM, b) $[EDOT]_0= 2$ mM, c) $[EDOT]_0= 5$ mM, d) $[EDOT]_0= 10$ mM, e) $[EDOT]_0= 25$ mM, f) $[EDOT]_0= 50$ mM, g) $[EDOT]_0= 100$ mM, 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde alınmıştır.

Şekil 4.1.1.3: EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0= 1 \text{ mM}$.

Şekil 4.1.1.4 : EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀= 2 mM.

Şekil 4.1.1.5 : EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 = 5 \text{ mM}$.

Şekil 4.1.1.6 : EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀= 10 mM.

Şekil 4.1.1.7: EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0= 25 \text{ mM}$.

Şekil 4.1.1.8 : EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 = 50 \text{ mM}$.

Şekil 4.1.1.9: EDOT'ın monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [EDOT]₀= 100 Mm

[EDOT] ₀ /mM	Tarama	nızı / mV×s ⁻¹	(Tarama	a hızı) ^{1/2} / (mV×s ^{-1)1/2}	Durum
	R _{An}	R _{Kat}	R _{An}	R _{Kat}	
1	0.9984	-0.995	0.9792	-0.994	İnce film
2	0.9930	-0.999	0.9958	-0.979	İnce film ve difüzyon kontrol
5	0.9866	-0.983	0.9899	-0.982	İnce film ve difüzyon kontrol
10	0.9735	-0.994	0.9989	-0.993	İnce film ve difüzyon kontrol
25	0.9531	-0.004	0.9919	0.1126	Difüzyon Kontrol
50	0.9551	-0.9003	0.9951	-0.9340	İnce Film ve Difüzyon Kontrol
100	0.7018	-0.9927	0.8276	-0.9795	İnce Film ve Difüzyon Kontrol

Çizelge 4.1.1.3: EDOT'ın farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında polimer filminin redoks davranışları.

PEDOT filminin monomersiz ortamda 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde 25,50,100,250,500,1000 mV×s⁻¹ tarama hızlarında alınmış döngülü voltogramları Şekil 4.1.1.2'de verilmiştir. Elde edilen DV grafiklerinin tarama hızı-akım yoğunluğu ve tarama hızı karekökü-akım yoğunluğu grafikleri Şekil 4.1.1.3-4.1.1.9 arasında verilmiştir. Farklı başlangıç monomer konsantrasyonu [EDOT]₀=1,2,5,10,25,50,100 regrasyon katsayıları Tablosu Çizelge 4.1.1.3'te verilmiştir. Çizelge 4.1.1.3'teki polimer filminin redoks davranışları sonuçlarından [EDOT]₀= 2,5,10,50 ve 100 mM da hem ince film hem de difüzyon kontrollü davranış gösterirken [EDOT]₀= 1 mM da yalnız ince film [EDOT]₀=25 mM da difüzyon kontrollü davranış göstermektedir. İnce film ve difüzyon kontrollü davranış göstermektedir.

edilmektedir. Burada v (V/S) tarama hızı, A(cm²) elektrot alanı, D(cm²/s) difüzyon katsayısı, $C_o(mol/L)$ konsantrasyondur.

4.1.2 PEDOT'ın FTIR-ATR Analizi

Şekil 4.1.2.1. PEDOT'ın FTIR-ATR analzi; $[EDOT]_0= 25 \text{ mM}$, 50 cycle, 0.1 M NaClO₄/ACN, tarama hızı: 100 mV×s⁻¹.

PEDOT'ın karakteristik pikleri şekil 4.1.2.1 de verildi: 916 cm⁻¹ (C-S); 1054 cm⁻¹ (ClO₄⁻¹ dopant piki); 1182 cm⁻¹ (C-C); 1495 cm⁻¹ (C=C); 1615 cm⁻¹ PEDOT'ın tiyofen halkasının içindeki C=C piki; 1848 cm⁻¹ (C=C) şeklinde gözlenmiştir. 1848 cm⁻¹ geniş absorplanan band C=C'na ait olup polimerin doplama derecesine göre kayma gösterebilir. Quang ve arkadaşları tarafından PEDOT'ın benzoid'ten quinoid'e zincir değişmesinin rezonans yapısını rapor etmişlerdir (Quyang, 2004).

Şekil 4.1.2.2 . PEDOT'ın FTIR-ATR analzi; $[EDOT]_0=100 \text{ mM}$, 50 cycle, 0.1 M NaClO₄/ACN, 100 mV s⁻¹.

PEDOT'ın karakteristik pikleri şekil 4.1.2.2 de verildi: 886 cm⁻¹ (C-S); 1033 cm⁻¹ (ClO₄⁻¹ dopant piki); 1182 cm⁻¹ (C-C); 1299 cm⁻¹ (C=C); 1476-1615 cm⁻¹ PEDOT'ın tiyofen halkasının içindeki pikler; 2085 cm⁻¹ (C=C) şeklinde gözlenmiştir. 2085 cm⁻¹ geniş absorplanan band C=C'na ait olup polimerin doplama derecesine göre kayma gösterebilir.

4.1.3 PEDOT/KFME SEM GÖRÜNTÜLERİ

Şekil 4.1.3.1 : PEDOT/KFME $[EDOT]_0 = 25$ mM 0.1M NaClO₄ / CH₃CN ile 50 cycle ve 100 mV×s⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi

Elementler / K Serileri	PEDOT / KFME
Karbon	25.14
Kükürt	52.99
Oksijen	2.66
Sodyum	14.97
Klor	4.94

Çizelge 4.1.3.1 : PEDOT/KFME'nin EDAX analizi

Şekil 4.1.3.2 : PEDOT/KFME $[EDOT]_0= 100 \text{ mM } 0.1 \text{M } \text{NaClO}_4 / \text{CH}_3\text{CN}$ ile 50 cycle ve 100 mV×s⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi.

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	32.48
Kükürt	49.07
Oksijen	0.24
Sodyum	16.79
Klor	1.41

PEDOT polimeri KFME üzerine $[EDOT]_0= 25 \text{ mM}$ ve 0.1 M NaClO₄ / CH₃CN koşullarında 50 döngü uygulayarak 100 mV×s⁻¹ tarama hızında DV ile gerçekleştirildi. Elde edilen filmin SEM görüntüsü incelendiğinde iğne uçlu ve homojen bir polimer filmi

gözlemlenmektedir (Şekil 4.1.3.1). Elde edilen EDAX analizlerinde polimerin varlığına ait karbon, kükürt ve oksijen ile dopant pikinin polimer yapısına doplama ile girmesinden kaynaklı Na, Cl ve O elementleri % element miktarlarında bulunmuştur (Çizelge 4.1.3.1.). EDOT konsantrasyonu 100 mM alınarak elde edilen PEDOT/KFME yapısının SEM görüntüsü [EDOT]₀= 25 mM ile aynı elde edilirken (Şekil 4.1.3.2.) EDAX analizinde doplanan sodyum element yüzdesinin %14.97 den %16.79'a arttığı tespit edilmiştir.

4.1.4 PEDOT'IN EES Analizleri

PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarındaki ($[EDOT]_0= 1, 2, 5, 10, 25, 50$ ve 100 mM) Nyquist, Bode-magnitude, Bode-faz ve Admitans grafikleri Şekil 4.1.4.1-Şekil 4.1.4.8. arasında verilmiştir. EES ölçümleri 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1 M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.1.4.1: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [EDOT] $_0 = (1, 2, 5, 10 \text{ mM})$ Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.1.4.2: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [EDOT]₀ =(25,50,100 mM) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.1.4.3: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[EDOT]_0 = (1, 2, 5, 10 \text{ mM})$ Bode magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.1.4.4 : PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [EDOT]₀ =(25,50,100 mM) Bode magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.1.4.5: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[EDOT]_0 = (1, 2, 5, 10 \text{ mM})$ Bode faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.1.4.6: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [EDOT]₀ =(25,50,100 mM) Bode faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

PEDOT'ın monomersiz ortamda farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında $[EDOT]_0 = 1,2,5,10,25,50,100 \text{ mM}$ da Bode-faz grafikleri Şekil 4.1.4.5 ve 4.1.4.6'da verilmiştir. EES ölçümlerinden elde edilen Bode-faz grafikleri sonuçlarına göre en yüksek faz açısı $\Theta = 87.7^\circ$ ile $[EDOT]_0 = 2$ ve 5 mM da elde edilmiştir. Faz açısının 90° ye yaklaşması polimer / elektrot sisteminin yüksek kapasitans özellik göstermesi ile açıklanır.

Şekil 4.1.4.7: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[EDOT]_0 = (1, 2, 5, 10 \text{ mM})$ Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.1.4.8: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki [EDOT]₀ =(25,50,100 mM) Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı başlangıç monomer konsantranyonlarındaki [EDOT]₀ =(1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 mM) Admitans grafikleri Şekil 4.1.4.7 ve 4.1.4.8'de verilmiştir. Elde edilen grafiklerden PEDOT filminin [EDOT]₀= 25 mM başlangıç monomer derişiminde en yüksek iletkenliğe sahip olduğu tespit edilmiştir.

Çizelge 4.1.4.1: PEDOT'ın farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında $[EDOT]_0= 1, 2, 5, 10, 25, 50$ ve 100 mM) C_{dl}, C_{sp} ve Θ_{max} değerleri.

[EDOT] ₀ / mM	C _{sp} /F×cm ⁻²	C _{dl} /F×cm ⁻²	θ _{max} /Derece
1	5.57×10 ⁻⁵	0.001	63.3
2	9.53×10 ⁻⁵	0.002	87.7
5	7.75×10 ⁻⁵	0.014	87.7
10	1×10 ⁻³	0.058	79.8
25	2.95×10 ⁻⁴	0.022	83.8
50	1×10 ⁻³	0.033	86.7
100	2×10 ⁻³	0.085	83.7

Bu şartlarda monomer içermeyen çözeltide 0.1 Hz ve 100 kHz frekans aralığında alternatif akım uygulayarak alınmış elektrokimyasal empedans grafiklerinden farklı EDOT başlangıç monomer konsantrasyonlarına karşı çift katmanlı kapasitans (C_{dl}), spesifik kapasitans (C_{sp}) ve Bode-faz grafiğinden maksimum faz açısı (Θ) değerleri çizelge 4.1.4.1. de

verilmiştir. En yüksek kapasitans davranış C_{dl} =0.002 F×cm⁻², C_{sp} =0.085 F×cm⁻², Θ_{max} =83.7° ile [EDOT]₀=100 mM da elde edilmiştir. Başlangıç monomer konsantrasyonun artışı elektrot yüzeyinde ve çift katmanlı kapasitansta artışa neden olmuştur.

4.1.5.PEDOT'ın Eşdeğer Devre Uygulaması

Şekil 4.1.5.1: Polimer ve kompozit malzemelerde kullanılan Eşdeğer devre modeli

Devre elemanları incelendiğinde Rs: Elektrolit ve elektrot arasındaki çözelti direnci, C₁: Yük transfer direnci, R₁: Polimer ve elektrolit arasındaki yük transfer direnci, Q: Sabit faz elemanı, R₂: polimer filmin direnci, C₂: CKE'tan kaynaklanan çift katmanlı kapasitans, R₃: CKE'un yük transfer direnci olarak belirtebiliriz (Ates, 2014).

Şekil 4.1.5.2: Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0=1$ mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.1.5.3: Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0=2$ mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.1.5.4: Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0=5$ mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.1.5.5: Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0=10$ mM, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Devre	[EDOT] ₀ / mM				
parametreleri					
	[EDOT] ₀ = 1	[EDOT] ₀ = 2	[EDOT] ₀ = 5	[EDOT] ₀ = 10	
R_s / Ω	191.3	323.4	296.7	122.1	
$C_1 / \mu F$	5.892x10 ⁻⁵	0.0001015	1.226x10 ⁻⁷	0.002071	
R_1 / Ω	1915	1405	16.7	34.86	
Q / µS×s ⁻ⁿ	4.356×10^{-6}	4.587x10 ⁻⁶	0.006977	9.909x10 ⁻⁵	
n	0.4364	0.3681	0.7969	0.8099	
$R_2 / k\Omega$	0.0177	6.089x10 ⁻⁵	6.776	$4.07 \mathrm{x} 10^4$	
C ₂ / µF	6.813x10 ⁻⁵	0.0001236	0.001122	0.001183	
R_3 / Ω	27.61	12.81	33.4	2.13	
χ^2	5.207x10 ⁻⁴	1.888×10^{-4}	1.096x10 ⁻⁴	6.104x10 ⁻⁴	

 $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli 0.01 Hz - 100.000 Hz frekans aralığında elektrolit [EDOT]= 1, 2, 5 ve 10 mM sistemi için simüle edildi. Princeton Uygulamalı araştırma ile ZsimpWin 3.22 devre modeli programıyla teorik ve deneysel devreler çakıştırılarak değerlendirildi. Elde edilen sonuçlara göre Şekil 4.1.5.1 ile Şekil 4.1.5.4'de görülen Bode-magnitude ve faz grafiğinde de teorik ve deneysel sonuçların çakıştığı görülmektedir.

Şekil 4.1.5.6: Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0= 25 \text{ mM}$, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.1.5.7: Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0 = 50 \text{ mM}$, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.1.5.8: Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0= 100 \text{ mM}$, CKE üzerine kaplı PEDOT'ın $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Çizelge 4.1.5.2: $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli, ZsimpWin 3.22 programı ile PEDOT / CKE elektrokimyasal olarak analiz edildi. 0.1M NaClO₄ / CH₃CN, tarama hızı: 50mV/s , 8 döngü.

	[EDOT] ₀ / mM			
Devre parametreleri	[EDOT] ₀ = 25	[EDOT] ₀ = 50	[EDOT] ₀ = 100	
R_s / Ω	127.4	191	155.3	
$C_1 / \mu F$	1.635x10 ⁻⁷	1.537x10 ⁻⁷	0.0002823	
$\mathbf{R_1}$ / $\mathbf{\Omega}$	94.72	36.74	4.085	
$Q / \mu S \times s^{-n}$	0.001396	0.02121	0.001386	
n	0.9868	0.589	0.9243	
${ m R}_2$ / k Ω	80.87	0.1021	199.2	
C ₂ / μF	1.358x10 ⁻⁷	0.00233	4.542×10^{-7}	
$\mathbf{R}_3 / \mathbf{\Omega}$	522.3	179.8	14.67	
χ^2	5.532x10 ⁻⁴	5.250x10 ⁻⁴	4.146x10 ⁻⁴	

 $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli 0.01 Hz - 100.000 Hz frekans aralığında elektrolit [EDOT]= 25, 50 ve 100 mM sistemi için verildi. Princeton Uygulamalı araştırma ile ZsimpWin 3.22 devre modeli programıyla teorik ve deneysel devreler çakıştırılarak değerlendirildi. Elde edilen sonuçlara göre Şekil 4.1.5.6 ile Şekil 4.1.5.8'de görülen Bode-magnitude ve faz grafiğinde de teorik ve deneysel sonuçların çakıştığı görülmektedir. Burada bu devrenin seçilmesinin nedeni χ^2 değerinin 10⁻⁴ civarında elde edilmesi ve % hata verilerinin %5 ten düşük bulunmasıdır. Devre parametreleri incelendiğinde çözelti direnci (R_s) en yüksek başlangıç monomer konsantrasyon değeri [EDOT]₀= 2 mM da R_s= 323.4 Ω olarak bulunmuştur. Diğer başlangıç monomer konsantrasyon değerlerinde Rs değerleri bibirine yakındır. EDOT konsantrasyon değeri 1 den 25 mM a doğru arttıkça polimer filmi hakkında homojen olup olmadığı bilgisini edineceğimiz n değeri de 1 yaklaşmaktadır. [EDOT]₀= 25 mM da n= 0.9868 olarak en yüksek değerde elde edilmiştir. Konsantrasyonun 50 ve 100 mM da olduğu durumlarda azalma ve tekrar artma tespit edilmiştir.

4.2.PİROL'UN ELEKTROKİMYASAL SENTEZİ 4.2.1.Pirol'un 0.1M NaClO₄/CH₃CN Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi

Pirol (Py) monomeri 0 V ile +1.6 V potansiyel aralığında 100 mV×s⁻¹ tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak, DV yöntemiyle farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında [Py]₀=1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 mM), 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde alınmıştır (Şekil 4.2.1.1).

Şekil 4.2.1.1: Pirolün (Py) 0 V ile +1.6 V potansiyel aralığında 100 mV×s⁻¹ tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak elde edilmiş döngülü voltogramı. a)[Py]₀= 1 mM, b) [Py]₀= 2 mM, c) [Py]₀= 5 mM, d) [Py]₀= 10 mM, e) [Py]₀= 25 mM, f) [Py]₀= 50 mM, g) [Py]₀= 100mM, 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde ölçümler alınmıştır.

Çizelge 4.2.1.1: Pirol monomerinin farklı derişimlerde döngülü voltametri ile
polimerleştirilmesiyle elde edilen redoks davranışları.

[P y] ₀	E _{An} /v	E _{Kat} /V	ΔΕ/V	i _{An} / mA	i _{Kat} / mA	i _{An} /i _{Kat}
/mM						
1	1.28	0.83	0.45	1.21	0.14	8.34
2	0.48	0.54	0.06	1.35	-1.07	1.26
5	0.64	0.55	0.09	5.20	-2.54	2.04
10	0.81	0.47	0.34	6.95	-3.53	1.96
25	0.70	0.37	0.33	2.88	-3.96	0.72
50	0.69	0.54	0.15	4.60	-6.43	0.71
100	1.47	0.37	1.10	4.69	-6.65	0.70

Pirolün farklı derişimlerdeki $[Py]_0=1$, 2, 5, 10, 25, 50 ve 100 mM elektro-büyüme sırasındaki redoks davranışları Çizelge 4.2.1.1'de verilmiştir. DV grafiklerinden ve redoks davranışlardan $[Py]_0=25$ mM da i_{An}/i_{Kat} oranın 1'e yakın olan değerini kopolimer çalışmalarında kullandık.

Şekil 4.2.1.2: PPy'nın monomersiz ortamda 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde 25, 50, 100, 250, 500, 1000 mV×s⁻¹ tarama hızlarında alınmış döngülü voltogramları. a) $[Py]_0=1 \text{ mM}$ b) $[Py]_0=2 \text{ mM}$ c) $[Py]_0=5 \text{ mM}$ d) $[Py]_0=10 \text{ mM}$ e) $[Py]_0=25 \text{ mM}$ f) $[Py]_0=50 \text{ mM}$ g) $[Py]_0=100 \text{ mM}$.

Şekil 4.2.1.3: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py]₀= 1 mM.

Şekil 4.2.1.4: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py]₀= 2 mM.

Şekil 4.2.1.5: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py]₀= 5 mM.

Şekil 4.2.1.6: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py]₀= 10 mM.

Şekil 4.2.1.7: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py]₀= 25 mM.

Şekil 4.2.1.8: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py]₀= 50 mM.

Şekil 4.2.1.9: Pirol'ün monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b) Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, [Py]₀= 100 mM.

[Py] ₀ /mM	Tarama hi	$z_{I} / mV \times s^{-1}$	$(Tarama hızı)^{1/2} / (mV \times s^{-1)1/2}$		Durum
	R _{An}	R _{Kat}	R _{An}	R _{Kat}	
1	0.985	-0.887	0.984	-0.789	İnce film
2	0.972	-0.906	0.986	-0.820	İnce Film ve Difüzyon Kontrol
5	0.967	-0.847	0.996	-0.925	Difüzyon Kontrol
10	0.920	-0.829	0.977	-0.922	Difüzyon Kontrol
25	0.8206	-0.8331	0.9188	-0.9077	İnce Film ve Difüzyon Kontrol
50	0.6455	0.1326	0.7806	0.2591	İnce Film ve Difüzyon Kontrol
100	0.6850	-0.6607	0.8142	-0.6552	Difüzyon Kontrol

Çizelge 4.2.1.3: PPy'nin farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında polimer filminin redoks davranışları.

Polipirolün monomersiz ortamda farklı tarama hızlarında (25, 50, 100, 250, 500, 1000 mV×s⁻¹) alınmış grafikleri Şekil 4.2.1.2'de verilmişir. Polipirolün monomersiz ortamda farklı tarama hızlarından elde edilen tarama hızı-akım yoğunluğu ve tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu grafikleri ise Şekil 4.2.1.3 - 4.2.1.9 arasında verilmiştir. Çizelge 4.2.1.3'te ise bu grafiklerden elde edilen regrasyon katsayıları vardır. $[Py]_0= 2$, 25 ve 50 mM polimer filmi ince film ve difüzyon kontrollü davranış gösterirken $[Py]_0= 1$ mM da yalnız ince film $[Py]_0= 5,10$ ve 100 mM da ise difüzyon kontrollü redoks davranışı göstermektedir.

4.2.1.PPy'nin FTIR-ATR Analizi

Şekil 4.2.2.1. PPy'nin FTIR-ATR analzi; $[Py]_0= 10 \text{ mM}$, 50 cycle, 0.1 M NaClO₄/ACN 100 mV×s⁻¹.

PPy'nin karakteristik pikleri şekil 4.2.2.1 de verildi: 712 cm⁻¹ (C-H); 992 cm⁻¹ (ClO₄⁻¹); 1416 cm⁻¹ (C=C); 2319 cm⁻¹ (C-H aromatik dış sıkışma); 3254 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.

Şekil 4.2.2.2. PPy'nin FTIR-ATR analzi; $[Py]_0=25$ mM, 50 cycle, 0.1 M NaClO₄/ACN 100 mV×s⁻¹

PPy'nin karakteristik pikleri şekil 4.2.2.2. de verildi: 801 cm⁻¹ (C-H); 981 cm⁻¹ (ClO₄⁻¹); 1275 cm⁻¹ (C-N); 1419 cm⁻¹ (C=C); 2085 cm⁻¹ (C-H aromatik dış sıkışma) ; 3246 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.

4.2.3.PPy / KFME SEM GÖRÜNTÜLERİ

Şekil 4.2.3.1: PPy/KFME, $[Py]_0 = 10 \text{ mM } 0.1 \text{M } \text{NaClO}_4 / \text{CH}_3 \text{CN}$ ile 50 cycle ve 100 mV×s⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi

Çizelge 4.2.3.1: PPy/KFME'nin EDAX analizi

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	20.94
Azot	19.64
Oksijen	46.93
Sodyum	0.99
Klor	11.49

Şekil 4.2.3.2: PPy/KFME, $[Py]_0 = 25 \text{ mM } 0.1 \text{M NaClO}_4 / \text{CH}_3\text{CN}$ ile 50 cycle ve 100 mV×s⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	22.93
Azot	22.99
Oksijen	43.92
Sodyum	0.77
Klor	9.38

Cizelge 4.2.3.2:	PPy/KFME'nin	EDAX analizi
3 . 8	J ·	

PPy polimeri KFME üzerine [Py]₀= 25 mM ve 0.1 M NaClO₄ / CH₃CN koşullarında 50 döngü uygulayarak 100 mV×s⁻¹ tarama hızında DV ile gerçekleştirildi. Elde edilen filmin SEM görüntüsü incelendiğinde küçük küresel ve homojen bir polimer filmi gözlemlenmektedir (Şekil 4.1.3.1). Elde edilen EDAX analizlerinde polimerin varlığına ait karbon, azot ile dopant pikinin polimer yapısına doplama ile girmesinden kaynaklı Na, Cl ve O elementleri % element miktarlarında bulunmuştur (Çizelge 4.1.3.1.). Py konsantrasyonu 10 mM alınarak elde edilen PPy/KFME yapısının SEM görüntüsü [Py]₀= 25 mM ile aynı elde edilirken (Şekil 4.1.3.2.) EDAX analizinde doplanan sodyum element yüzdesinin % 0.99 den % 0.77'ye düşmektedir. % element değerlerindeki aynı düşüş oksijen (% 46.93 ten % 43.92 ye) ve klor elementlerinde de (%11.49 dan %9.38'e) gözlemlenmektedir. Bu düşüşün sebebi başlangıç monomer konsantrasyon değeri arttıkça polimer filmine ClO₄ iyonu doplaması azalmaktadır.

4.2.4.PPy'nin EES Analizi

Pirol'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarındaki ($[Py]_0= 1, 2, 5, 10, 25, 50$ ve 100 mM) Nyquist, Bode-magnitude, Bode-faz ve Admitans grafikleri Şekil 4.2.4.1-Şekil 4.2.4.8. arasında verilmiştir. EES ölçümleri 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1 M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.2.4.1: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0$ = (1, 2, 5, 10 mM) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.2.4.2: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0$ = (25, 50, 100 mM) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.
PPy'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0=(1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 \text{ mM})$ Nyquist grafik sonuçları Şekil 4.2.4.1 ve 4.2.4.2'de verilmiştir. Elde edilen C_{sp} değerlerinden en yüksek spesifik kapasitans $C_{sp}=0.063 \text{ F}\times\text{cm}^{-2}$ ile $[Py]_0=10 \text{ mM}$ da elde edilmiştir.

Şekil 4.2.4.3: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0 = (1, 2, 5, 10 \text{ mM})$ Bode magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.2.4.4: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0$ = (25, 50, 100 mM) Bode magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

PPy'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0 = (1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 \text{ mM})$ Şekil 4.2.4.3 – 4.2.4.4 Bode-magnitude grafiklerinden elde edilen sonuçlara göre en yüksek çift katmanlı kapasitans C_{dl}= 4.6x10⁻⁴ F×cm⁻² $[Py]_0 = 10\text{mM}$ da elde edilmiştir.

Şekil 4.2.4.5: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0$ = (1, 2, 5, 10 mM) Bode faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.2.4.6: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0$ = (25, 50, 100 mM) Bode faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

PPy'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0=(1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 \text{ mM})$ Şekil 4.2.4.5 - 4.2.4.6 Bode-faz grafiklerinden elde edilen sonuçlara göre en yüksek faz açısı $\Theta=74.4^{\circ}$, $[Py]_0=10 \text{ mM}$ da elde edilmiştir.

Şekil 4.2.4.7: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0 = (1, 2, 5, 10 \text{ mM})$ Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.2.4.8: PPy'un EES ölçümlerinden elde edilen farklı derişimlerdeki $[Py]_0$ = (25, 50, 100 mM) Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

PPy'ün EES ölçümlerinden elde edilen admitance grafiğinden en yüksek iletkenlik değeri $[Py]_0=1$ mM da elde edilmiştir. Şekil 4.2.4.7.

[Py] ₀ /mM	C _{sp} /F×cm⁻²	C _{dl} /F×cm ⁻²	θ _{max} /Derece
1	3,61.10 ⁻⁶	0.017	67.2
2	1,93.10 ⁻⁶	0.008	66.8
5	1,46.10 ⁻⁴	0.050	65.3
10	4,6.10 ⁻⁴	0.063	74.4
25	3,46.10 ⁻⁵	0.016	48.4
50	1,37.10 ⁻⁴	0.049	62.6
100	3,81.10 ⁻⁴	0.038	66.3

Çizelge 4.2.4.1: PPy'nin farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında C_{dl} , C_{sp} , Θ_{max} değerleri.

Polipirolün monomersiz ortamda EES sonuçlarından elde edilen çift katmanlı kapasitans (C_{dl}) spesifik kapasitans (C_{sp}) ve maksimum faz açısı (Θ_{max}) değerleri Çizelge 4.2.4.1'de verilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre [Py]₀= 10mM başlangıç monomer konsantrasyonunda en yüksek C_{dl}=4.6×10⁻⁴ F×cm⁻², C_{sp}=0.063 F×cm⁻² ve Θ_{max} =74.4° olarak elde edilmiştir.

4.2.5.PPy'nin Eşdeğer Devre Uygulaması

Şekil 4.2.5.1: Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0 = 1$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.2.5.2: Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0= 2$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.2.5.3: Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0=5$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.2.5.4: Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0= 10$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Çizelge 4.2.5.1: $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli, ZsimpWin 3.22 programı ile PPy / CKE elektrokimyasal olarak analiz edildi. 0.1M NaClO₄ / CH₃CN, tarama hızı: 50mV/s , 8 döngü

Devre		[Py] ₀ / mM				
parametreleri						
	[P y] ₀ =1	[Py] ₀ = 2	[Py] ₀ = 5	[Py] ₀ = 10		
R_s / Ω	312.2	345.2	326.9	324.3		
$C_1 / \mu F$	9.481x10 ⁻⁷	1.124x10 ⁻⁶	1.904x10 ⁻⁶	1.828x10 ⁻⁸		
R_1 / Ω	101.9	3529	101	78.73		
Q / µS×s ⁻ⁿ	2.437x10 ⁻⁵	0.0002915	0.002095	0.002547		
n	0.1413	0.7571	0.8309	0.8923		
$R_2 / k\Omega$	7.621x10 ⁻⁶	1.967x10 ⁴	219.1	129.4		
C ₂ / µF	6.274x10 ⁻⁶	4.224x10 ⁻⁷	3.15x10 ⁻⁸	3.38x10 ⁻⁶		
R_3 / Ω	228.4	76.57	79.13	44.44		
χ^2	9.458x10 ⁻⁴	1.698x10 ⁻³	4.384x10 ⁻⁴	1.919x10 ⁻⁴		

 $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli 0.01 Hz - 100.000 Hz frekans aralığında elektrolit PPy'nin [Py]₀=1, 2, 5 ve 10 mM sistemi için verildi. Princeton Uygulamalı araştırma ile ZsimpWin 3.22 devre modeli programıyla teorik ve deneysel devreler çakıştırılarak değerlendirildi. Elde edilen sonuçlara göre Şekil 4.2.5.1. ile Şekil 4.2.5.4'de görülen Bode-magnitude ve faz grafiğinde de teorik ve deneysel sonuçların çakıştığı görülmektedir.

Şekil 4.2.5.5: Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0 = 25$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.2.5.6: Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0 = 50$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.2.5.7: Bode-magnitude ve faz grafiği için, PPy'nin $[Py]_0= 100$ mM, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

	[Py] ₀ / mM				
Devre parametreleri	[Py] ₀ = 25	[Py] ₀ = 50	[Py] ₀ = 100		
\mathbf{R}_{s} / $\mathbf{\Omega}$	450.5	407.7	403		
$C_1 / \mu F$	3.145x10 ⁻⁷	2.831x10 ⁻⁸	0.000293		
R_1 / Ω	314.3	232.6	114.2		
Q / µS×s ⁻ⁿ	0.0003749	0.001661	1.407x10 ⁵		
n	0.6289	0.7745	0.489		
$R_2 / k\Omega$	915.4	315.1	1.493x10 ⁴		
C ₂ / μF	1.91x10 ⁻⁸	4.714x10 ⁻⁶	1.539x10 ⁻⁵		
$\mathbf{R}_3 / \mathbf{\Omega}$	304.7	57.71	39.23		
χ^2	3.638x10 ⁻³	3.506x10 ⁻³	2.383x10 ⁻³		

 $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli 0.01 Hz - 100.000 Hz frekans aralığında elektrolit PPy'nin 25 mM, 50 mM ve 100 mM sistemi için verildi. Princeton Uygulamalı araştırma ile ZsimpWin 3.22 devre modeli programıyla teorik ve denevsel devreler çakıştırılarak değerlendirildi. Elde edilen sonuçlara göre Sekil 4.2.5.5 ile Şekil 4.2.5.7'de görülen Bode-magnitude ve faz grafiğinde de teorik ve deneysel sonuçların görülmektedir. PPy'ün $R_{s}(C_{d11}(R_{1}(QR_{2})))(C_{d12}R_{3})$ çakıstığı eşdeğer elektrik devre parametreleri incelendiğinde çözelti direnci (R_s) değerlerinin birbirine yakın olduğu tespit edilmiştir. [Py]₀= 10 mM şartlarında n değerinin en yüksek olduğu n= 0.8923 gözlemlenmektedir. Bu durum SEM görüntüsünden elde edilen homojen film görüntüsü ile uyumludur. PPy filmi için yüksek başlangıç monomer konsantrasyonlarında $[Py]_0 = 25$, 50 ve 100 mM da χ^2 değeri 10⁻³ civarında olup düşük monomer konsantrasyonuna göre iyi devre sonuçları fit etmediği söylenebilir.

4.3.P (EDOT-co-Py) ELEKTROKİMYASAL SENTEZİ

4.3.1.P(EDOT-co-Py) 0.1M NaClO₄/CH₃CN Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi

P(EDOT-co-Py) -1V ile +1.3V potansiyel aralığında 100 mV×s⁻¹ tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak, DV yöntemiyle farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında $[Py]_0 = (1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 \text{ mM}), 0.1 \text{M}$ NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde alınmıştır (Şekil 4.3.1.1).

Şekil 4.3.1.1: P(EDOT-co-Py) -1V ile +1.3V potansiyel aralığında 100 mV×s⁻¹ tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak elde edilmiş döngülü voltogramı. a) $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/1$, b) $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/2$, c) $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/5$, d) $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/10$, e) $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/25$, f) $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/50$, g) $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/100$, 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözelti ortamında deneyler yapılmıştır.

Çizelge 4.3.1.1: P(EDOT-co-Py) monomerinin farklı derişimlerde döngülü voltametri ile polimerleştirilmesiyle elde edilen sonuçlar.

P(EDOT-co-Py)	E _{An} /v	E _{Kat} /v	ΔΕ/V	i _{An} /mA	i _{Kat} /mA	i _{An} /i _{Kat}
$[EDOT]_0 / [Py]_0$						
1/1	0.36	-0.28	0.64	6.97	-7.96	0.87
1/2	0.36	-0.36	0.72	6.52	-7.42	0.87
1/5	0.52	-0.36	0.89	10.70	-10.39	1.02
1/10	0.39	-0.10	0.49	6.13	-6.83	0.89
1/25	0.79	0.26	0.51	3.53	-4.92	0.71
1/50	0.40	0.43	0.03	5.98	-3.45	1.73
1/100	0.54	0.48	0.06	11.49	-1.10	10.44

Şekil 4.3.1.2: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda 0.1M NaClO₄/CH₃CN çözelti ortamında 25, 50, 100, 250, 500, 1000 mV×s⁻¹ tarama hızlarında alınmış döngülü voltogramı.

5,0x10 ^{5,0x 10} **WH cm**⁷ ,0,0 ,0,0 -5,0x 10 Akim yogunlugu / mA cm² R_=0.94365 =0.87979 0,0 =-0.99199 0,0 =0.-95815 b) -5,0x10⁻³ a) 0,0 5,0x10² 1,0x10³ 10 20 30

Şekil 4.3.1.3: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/1.$

Tarama hizi / mVs^{·1}

(Tarama hizi)^{1/2} / (mVs⁻¹)^{1/2}

Şekil 4.3.1.4: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/2.$

a) [EDOT]₀ / [Py]₀=1/1, b) [EDOT]₀ / [Py]₀=1/2, c) [EDOT]₀ / [Py]₀=1/5, d) [EDOT]₀ / [Py]₀=1/10, e) [EDOT]₀ / [Py]₀=1/25, f) [EDOT]₀ / [Py]₀=1/50, g) [EDOT]₀ / [Py]₀=1/100.

Şekil 4.3.1.5: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/5.$

Şekil 4.3.1.6: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/10.$

Şekil 4.3.1.7: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/25.$

Şekil 4.3.1.8: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/50.$

Şekil 4.3.1.9: P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda döngülü voltogramından elde edilen a) Tarama hızı-akım yoğunluğu b)Tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu, $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/100.$

Çizelge 4.3.1.3: P(EDOT-co-Py)'nin farklı başlangıç monomer konsantrasyon	larında polimer
filminin redoks davranışları.	

P(EDOT-co-Py)	Tarama Hızı	/ mV×s ⁻¹	(Tarama Hızı) ^{1/}	$^{2}/(mV \times s^{-1})^{1/2}$	DURUM	
[EDOT] ₀ /[Py] ₀	R _{An}	R _{Kat}	R _{An}	R _{Kat}		
1/1	0.94365	-0.95815	0.87979	-0.99199	İnce Film ve	
					Difüzyon	
					Kontrol	
1/2	0.96184	-0.90877	0.93515	-0.97373	İnce Film ve	
					Difüzyon	
					Kontrol	
1/5	0.99803	-0.90420	0.97442	-0.97166	İnce Film ve	
					Difüzyon	
					Kontrol	
1/10	0.99092	-0.99852	0.98222	-0.98848	İnce Film	
1/25	0.98974	-0.94458	0.99592	-0.99106	İnce Film	
1/50	0.42802	-0.81199	0.55132	-0.71762	İnce Film ve	
					Difüzyon	
					Kontrol	
1/100	0.93684	-0.92437	0.87816	-0.98020	İnce Film ve	
					Difüzyon	
					Kontrol	

P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda farklı tarama hızlarında (25, 50, 100, 250, 500, 1000 mV×s⁻¹) alınmış grafikleri Şekil 4.3.1.9'da verilmişir. P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda farklı tarama hızlarından elde edilen tarama hızı-akım yoğunluğu ve tarama hızının karekökü-akım yoğunluğu grafikleri ise Şekil 4.3.1.3 – 4.3.1.9 arasında verilmiştir. Çizelge 4.3.1.3'te ise bu grafiklerden elde edilen regrasyon katsayıları vardır. [EDOT]₀ / [Py]₀ = 1/1,

1/2, 1/25, 1/50 ve 1/100 polimer filmi ince film ve difüzyon kontrollü davranış gösterirken $[EDOT]_0 / [Py]_0 = 1/10$ ve 1/25 da yalnız ince film kontrollü redoks davranışı göstermektedir.

4.3.2.P(EDOT-co-Py) FTIR-ATR Analizi

Şekil 4.3.2.1. P(EDOT-co-Py), FTIR-ATR analzi; P([EDOT]₀/[Py]₀)=1/5, 50 cycle, 0.1 M NaClO₄/ACN, tarama hızı: 100 mV×s⁻¹.

P(EDOT-co-Py)'ın karakteristik pikleri şekil 4.3.2.1'de verildi: 902 cm⁻¹ (C-S); 1033 cm⁻¹ (ClO₄⁻¹ dopant piki); 1182 cm⁻¹ (C-C); 1291 cm⁻¹ (C-H); 1527 cm⁻¹ (C=C); 1914 cm⁻¹ (C=C geniş absorblanan band); 2101 cm⁻¹ (C-H) şeklinde gözlenmiştir.

Şekil 4.3.2.2. P(EDOT-co-Py), FTIR-ATR analzi; P([EDOT]_0/[Py]_0)=1/10, 50 cycle, 0.1 M NaClO₄/ACN 100 mV×s⁻¹.

P(EDOT-co-Py)'in karakteristik pikleri Şekil 4.3.2.1 de verildi: 897 cm⁻¹ (C-S); 1082 cm⁻¹ (ClO₄⁻¹ dopant piki); 1392 cm⁻¹ (C-C); 1533 cm⁻¹ (C=C); 2294 cm⁻¹ - 2969 cm⁻¹ (C-H); 3648 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.

4.3.3 P(EDOT-co-Py) SEM GÖRÜNTÜLERİ

Şekil 4.3.3.1: $P(EDOT-co-Py)'n = 1/5 [EDOT]_0 = 25 \text{ Mm}, [Py]_0 = 125 \text{ mM} 0.1 \text{M NaClO}_4 / CH_3 \text{CN}$ ile 50 cycle ve 100 mV×s⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi.

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	30.90
Azot	19.31
Oksijen	37.35
Sodyum	1.45
Klor	10.24
Sülfür	0.74

Çizelge 4.3.3.1: P(EDOT-co-Py)'ın EDAX analizi

Şekil 4.3.3.2: P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0=1/10$ $[EDOT]_0=25$ mM, $[Py]_0=250$ mM 0.1M NaClO₄ / CH₃CN ile 50 cycle ve 100 mV×s⁻¹ de kaplanmış fiberin a) 2000 kat büyütülmüş SEM görüntüsü ve b) EDAX analizi.

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	25.36
Azot	20.79
Oksijen	43.47
Sodyum	1.72
Klor	7.37
Sülfür	1.29

Çizelge 4.3.3.2: P(EDOT-co-Py)'ün EDAX analizi

P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10$ $[EDOT]_0 = 25$ mM, $[Py]_0 = 250$ mM, 0.1M $NaClO_4 / CH_3CN$ ile 50 cycle ve 100 mV×s⁻¹ tarama hızında DV ile gerçekleştirildi. Elde edilen filmin SEM görüntüsü incelendiğinde küçük küresel ve homojen bir polimer filmi

gözlemlenmektedir (Şekil 4.3.3.1 ve Şekil 4.3.3.2). Elde edilen EDAX analizlerinde kopolimerin varlığına ait karbon, azot ve sülfür ile dopant pikinin polimer yapısına doplama ile girmesinden kaynaklı Na, Cl ve O elementleri % element miktarlarında bulunmuştur (Çizelge 4.3.3.1 ve Çizelge 4.3.3.2). EDAX analizinde doplanan sodyum element yüzdesinin % 1.45 ten % 1.72'ye artmaktadır. % element değerlerindeki aynı artış oksijen (% 37.35'ten % 43.47'ye) gözlemlenmektedir. Bu artışın sebebi başlangıç monomer konsantrasyon değeri arttıkça polimer filmine ClO_4^- iyonu doplaması artmaktadır.

4.3.4.P(EDOT-co-Py) EES ANALİZLERİ

P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarındaki ($[EDOT]_0/[Py]_0$)= 1/1, 1/2, 1/5, 1/10, 1/25, 1/50 ve 1/100) Nyquist, Bode-magnitude, Bode-faz ve Admitans grafikleri Şekil 4.3.4.1-Şekil 4.3.4.4. arasında verilmiştir. EES ölçümleri 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.1 M NaClO₄/CH₃CN çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.3.4.1: P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN ortamında CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.3.4.2: P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen Bode-magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN ortamında CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.3.4.3: P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen Bode-faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN ortamında CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.3.4.4: P(EDOT-co-Py)'ün EES ölçümlerinden elde edilen Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz arasında 0.1M NaClO₄/CH₃CN ortamında CKE üzerine alınmıştır.

Çizelge 4.3.4.1: P(EDOT-co-Py)'nin farklı başlangıç monomer konsantrasyonlarında C_{dl} , C_{sp} , Θ_{max} değerleri.

P(EDOT-co-Py)	C _{sp} /F×cm ⁻²	$C_{dl}/F \times cm^{-2}$	θ _{max} /Derece
[EDOT] ₀ / [Py] ₀	-		
1/1	0.027	1.37.10-4	65.2
1/2	0.025	1.25.10-4	67.9
1/5	0.063	3.34.10-4	81.5
1/10	0.047	4.20.10 ⁻⁴	78.1
1/25	0.032	8.31.10 ⁻⁵	62.5
1/50	0.047	4.31.10 ⁻⁴	73.1
1/100	0.089	2.38.10 ⁻⁴	70.2

P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda EES sonuçlarından elde edilen çift katmanlı kapasitans (C_{dl}) spesifik kapasitans (C_{sp}) ve maksimum faz açısı (Θ_{max}) değerleri Çizelge 4.3.4.1'de verilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre [EDOT]₀/[Py]₀=1/50 monomer konsantrasyonunda en yüksek C_{dl}=4.31x10⁻⁴ F×cm⁻² [EDOT]₀/[Py]₀=1/100 monomer konsantrasyonunda en yüksek C_{sp}=0.063 F×cm⁻² ve Θ_{max} =81.5⁰ olarak elde edilmiştir.

4.3.5.P(EDOT-co-Py)'ün Eşdeğer Devre Uygulaması

Şekil 4.3.5.1: Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün [EDOT]₀/[Py]₀= 1/1 oranlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.3.5.2: Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/2$ oranlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.3.5.3: Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 oranlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.3.5.4: Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10$ oranlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Çizelge 4.3.5.1: $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli, ZsimpWin 3.22 programı ile P(EDOT-co-Py) / CKE elektrokimyasal olarak analiz edildi. 0.1M NaClO₄ / CH₃CN, tarama hızı: 50mV/s , 8 döngü

Devre	[EDOT] ₀ /[Py] ₀					
parametreleri						
	[EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/1	[EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/2	[EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/5	[EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/10		
R_s / Ω	403	275.9	265.9	205.5		
C ₁ / µF	0.000293	8.697x10 ⁻⁹	2.243x10 ⁻⁵	2.275x10 ⁻⁷		
R_1 / Ω	114.2	219.1	22.54	21.07		
Q / µS×s ⁻ⁿ	1.407x10 ⁻⁵	0.0008678	0.002751	0.005188		
n	0.489	0.8144	0.9424	0.6355		
$R_2 / k\Omega$	1.493x10 ⁴	292	122.6	37.5		
C ₂ / µF	1.539x10 ⁻⁵	3.209x10 ⁻⁷	0.004189	0.004048		
R_3 / Ω	39.23	59.3	151.1	337		
χ ²	2.383x10 ⁻³	6.505x10 ⁻⁴	8.287x10 ⁻⁴	1.912x10 ⁻³		

 $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli 0.01 Hz - 100 kHz frekans aralığında elektrolit P(EDOT-co-Py)'ün, [EDOT]₀/[Py]₀= 1/1, 1/2, 1/5 ve 1/10 sistemi için verildi. Princeton Uygulamalı araştırma ile ZsimpWin 3.22 devre modeli programıyla teorik ve deneysel devreler çakıştırılarak değerlendirildi. Elde edilen sonuçlara göre Şekil 4.3.5.1 ile Şekil 4.3.5.4'de görülen Bode-magnitude ve faz grafiğinde de teorik ve deneysel sonuçların çakıştığı görülmektedir.

Şekil 4.3.5.5: Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün [EDOT]₀/[Py]₀= 1/25 oranlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.3.5.6: Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/50$ oranlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.3.5.7: Bode-magnitude ve faz grafiği için, P(EDOT-co-Py)'ün [EDOT]₀/[Py]₀= 1/100 oranlarında CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

 $\label{eq:constraint} \begin{array}{l} \mbox{Cizelge 4.3.5.2:} R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3) \mbox{ Eşdeğer devre modeli, ZsimpWin 3.22 program1 ile P(EDOT-co-Py) / CKE elektrokimyasal olarak analiz edildi. 0.1M NaClO_4 / CH_3CN, tarama hızı: 50mV/s , 8 döngü \\ \end{array}$

	[EDOT] ₀ /[Py] ₀				
Devre parametreleri	[EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/25	[EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/50	[EDOT] ₀ /[Py] ₀ =1/100		
R_{s}/Ω	344.3	142.6	193.5		
$C_1 / \mu F$	1.046x10 ⁻⁵	5.772x10 ⁻⁵	1.775x10 ⁻⁵		
$\mathbf{R_{1}}$ / $\mathbf{\Omega}$	124.8	24.5	56.03		
$Q / \mu S \times s^{-n}$	0.0007946	0.00453	0.003519		
n	0.7409	0.4325	0.8582		
$R_2 / k\Omega$	623.6	78.88	212.2		
C ₂ / μF	2.246x10 ⁻⁸	0.003469	4.884x10 ⁻⁷		
$\mathbf{R}_3 / \mathbf{\Omega}$	183.9	227.2	25.3		
χ^2	8.877x10 ⁻⁴	1.058x10 ⁻³	1.202x10 ⁻³		

 $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli 0.01 Hz - 100.000 Hz frekans aralığında elektrolit P(EDOT-co-Py)'nin, [EDOT]₀/[Py]₀= 1/25, 1/50 ve 1/100 sistemi için verildi. Princeton Uygulamalı araştırma ile ZsimpWin 3.22 devre modeli programıyla teorik ve deneysel devreler çakıştırılarak değerlendirildi. Elde edilen sonuçlara göre Şekil 4.3.5.5 ile Şekil 4.3.5.7'de görülen Bode-magnitude ve faz grafiğinde de teorik ve deneysel sonuçların çakıştığı görülmektedir. Devre parametreleri incelendiğinde en yüksek Rs değeri [EDOT]₀/[Py]₀= 1/1 için Rs= 403 Ω olarak elde edilmiştir. En yüksek n değeri n= 0.9424 olarak [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 oranında elde edilmiştir.

4.4.PEDOT/KNT ELEKTRO KAPLAMASI

4.4.1.PEDOT / KNT, SDS Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi

EDOT monomerinin -1.4V ile +1.4V potansiyel aralığında CKE üzerine 50 mM, 100 mL SDS çözeltisi içerisinde farklı oranlarda KNT (%1, %3 ve %5) kaplanmış grafikleri aşağıdaki çalışmalarda yer almaktadır. EDOT ve KNT 30 dakika ultrasonik banyoda dispers edilmiştir.

Şekil 4.4.1.1: [EDOT] monomerinin -1.4V ile +1.4V potansiyel aralığında CKE üzerine 50 mM, 100 mL SDS çözeltisinde a) %1 KNT. [EDOT]₀= 0.1M b) %3 KNT. [EDOT]₀= 0.1M c) %5 KNT. [EDOT]₀= 0.1M başlangıç monomer konsantrasyonunda 10 döngü olarak alınmış DV grafiği.

Çizelge 4.4.1.1: PEDOT / KNT'nir	polimer	leșmesiyle el	de edilen	redoks	davranışları
---	---------	---------------	-----------	--------	--------------

% KNT	E _{An} /V	E_{Kat}/V	$\Delta_{\rm E}/{ m V}$	i _{An} / mA [×] cm ²	i _{Kat} / mA [×] cm ²	i_{An} / i_{Kat}
1	1.153	-0.980	2.133	1816.114	-256.035	7.093
3	1.153	-0.758	1.911	1945.255	-636.861	3.054
5	0.797	-1.156	1.953	771.897	-443.430	1.740

EDOT monomerinin %1, %3 ve %5 KNT içeren kompozitlerinin elektro-büyüme grafiği incelendiğinde en düşük anodik ve katodik potansiyel farkı Δ_E =1.911 V, 1'e en yakın anodik ve katodik akım yoğunluğu oranı i_{An} / i_{Kat} =1.740 elde edilmiştir.

Şekil 4.4.1.2: CKE üzerine a) $[EDOT]_o = 0.1$ M başlangıç monomer konsantrasyonunda, %1 KNT, 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğutarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

Şekil 4.4.1.3: CKE üzerine a) $[EDOT]_0 = \%3$ KNT 0.1 M, başlangıç monomer konsantrasyonunda 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu- Tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

Şekil 4.4.1.4: CKE üzerine a) $[EDOT]_0 = 0.1$ M başlangıç monomer konsantrasyonunda, % 5 KNT, 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu-Tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

% KNT	% KNT Tarama hızı / mV [×] s ⁻¹		(Tarama hızı)	Durum	
	R _{An}	R _{Kat}	R _{An}	R _{Kat}	
1	0.93177	-0.88953	0.91179	-0.88499	İnce film ve difüzyon kontrol
3	0.95535	-0.90985	0.95266	-0.91135	İnce film ve difüzyon kontrol
5	0.94122	-0.92288	0.95555	-0.94511	İnce film ve difüzyon kontrol

Çizelge 4.4.1.2: PEDOT / KNT filmlerinin elde edilen redoks parametreleri

Elde edilen sonuçlar Çizelge 4.4.1.2'de verilmiştir. Buna göre % 1, % 3 ve % 5 KNT içeren kompozit filminde monomersiz ortamda hem ince film hem de difüzyon kontrollü durum gözlemlenmiştir.

4.4.2.PEDOT/KNT EES ANALİZLERİ

PEDOT/KNT'nin EES ölçümlerinden elde edilen farklı % KNT oranlarında (% 1, % 3, % 5) konsantrasyonlarındaki Nyquist, Bode-magnitude, Bode-faz ve Admitans grafikleri Şekil 4.4.2.1-Şekil 4.4.2.4. arasında verilmiştir. EES ölçümleri 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.4.2.1: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.4.2.2: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı % KNT oranlarındaki (%1, %3 ve %5) Bode Magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.4.2.3: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Bode Faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H_2SO_4 çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.4.2.4: PEDOT'ın EES ölçümlerinden elde edilen farklı % KNT oranlarındaki (%1,%3 ve %5) Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H_2SO_4 çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

% KNT	C _{sp} /F×cm ⁻²	$C_{dl}/F \times cm^{-2}$ $\Theta_{max}/Derece$		Y" (mS)	
				Y'=0.05mS	
1	105	9.26 10 ⁻⁴	49.85	0.038	
3	306	0.0015	61.31	0.042	
5	134	0.0046	71.86	0.047	

Çizelge 4.4.2.1: PEDOT / KNT filmlerinin elde edilen kapasitans parametreleri

PEDOT'ın farklı % KNT oranlarında hazırlanmış kompozit filmlerinin EES sonuçlarından elde edilen spesifik kapasitans değerleri incelendiğinde, en yüksek (C_{sp} =306 F×cm⁻²) ile %3 KNT içeren kompozit filminden elde edilmiştir. Ayrıca çift katmanlı kapasitans değeri (C_{dl} =0.0046 F×cm⁻²) %5 KNT içeren kompozit filmidir. Bode-Faz grafiğinden elde edilen en yüksek faz açısı Θ =71,86° ve Admitans grafiğinden elde edilen en yüksek iletkenlik (Y"=0.0047 mS) %5 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

4.5.PPy/KNT'NIN ELEKTRO KAPLAMASI

4.5.1.PPy / KNT 50 mM 100mL SDS Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi

Py monomerinin -1 V ile +1 V potansiyel aralığında CKE üzerine 50 mM, 100 mL SDS çözeltisi içerisinde farklı oranlarda KNT (%1, %3 ve %5) kaplanmış grafikleri aşağıdaki çalışmalarda yer almaktadır.

Şekil 4.5.1.1: $[Py]_0$ monomerinin CKE üzerine 50 mM, 100 mL SDS çözeltisinde a) %1 KNT. $[Py]_0 = 0.1$ M b) %3 KNT. $[Py]_0 = 0.1$ M c) %5 KNT. $[Py]_0 = 0.1$ M başlangıç monomer konsantrasyonunda 10 döngü olarak alınmış DV grafiği.

Çizelge 4.5.1.1: PPy/KNT kompozitinin redox parametreleri

% KNT	E _{An} /V	E _{Kat} /V	$\Delta E/V$	i _{An} / mA	i _{Kat} / mA	i _{An} / i _{Kat}
1	0.317	-1.115	1.432	1421.90	-4453.9	0.31
3	0.008	-1.01	1.018	2736.05	-5544.6	0.49
5	0.287	-0.942	1.229	1872.82	-3538.4	0.52

Şekil 4.5.1.2: CKE üzerine a) $[Py]_0 = 0.1$ M, başlangıç monomer konsantrasyonunda %1 KNT içeren 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu tarama hızı, c) Akım yoğunluğu Tarama hızının karekök grafiği.

Şekil 4.5.1.3: CKE üzerine a) $[Py]_0= 0.1$ M, başlangıç monomer konsantrasyonunda %3 KNT içeren 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu-Tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

Şekil 4.5.1.4: CKE üzerine a) $[Py]_0= 0.1$ M, başlangıç monomer konsantrasyonunda %5 KNT içeren 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomersiz ortamdaki grafiği. b) Akım yoğunluğu-Tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

% KNT	Tarama hızı / mV [×] s ⁻¹		$(Tarama hızı)^{1/2} / (mV^{x}s^{-1)1/2}$		Durum
	R _{An}	R _{Kat}	R _{An}	R _{Kat}	
1	0.4237	-0.7461	0.4778	-0.8232	İnce film ve
					difüzyon
					kontrol
3	0.8353	-0.7798	0.7526	-0.7913	İnce film
5	0.7112	-0.9228	0.7755	-0.9451	İnce film ve
					difüzyon
					kontrol

Çizelge 4.5.1.2: PPy / KNT filmlerinin elde edilen redoks parametreleri

4.5.2.PPy / KNT EES Analizleri

PPy/KNT'nin EES ölçümlerinden elde edilen farklı % KNT oranlarında (% 1, % 3, % 5) konsantrasyonlarındaki Nyquist, Bode-magnitude, Bode-faz ve Admitans grafikleri Şekil 4.5.2.1-Şekil 4.5.2.4. arasında verilmiştir. EES ölçümleri 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.5.2.1: PPy'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.5.2.2: PPy'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1, %3 ve %5) Bode Magnitute grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H_2SO_4 çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.5.2.3: PPy'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Bode Faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H_2SO_4 çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.5.2.4: PPy'ün EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H_2SO_4 çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

% KNT	C _{sp} /F×cm ⁻²	C _{dl} /F×cm ⁻²	θ _{max} /Derece	Y" (mS)
				Y'=0.05 mS
1	804	0.0103	40.81	0.0043
3	76.8	0.0015	80.11	0.0059
5	424.8	0.0010	62.48	0.0023

Çizelge 4.5.2.1: PPy / KNT filmlerinin elde edilen kapasitans değerleri

PPy'ün farklı % KNT oranlarında elde edilen kompozit filmlerinde spesifik kapasitans en yüksek (C_{sp} =424.8 F×cm⁻²) ile %5 KNT içeren kompozit filminde elde edilerken, (C_{dl} = 0.0103 F×cm⁻²) ile %1 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir. Bode-faz grafiğinden en yüksek faz açısı Θ =80.11° ile % 3 KNT içeren kompozit filminde elde edilirken, Admitans grafiğinden en yüksek iletkenlik Y″= 0.0059 mS ile %3 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

4.6.P (EDOT-co-Py)/KNT ELEKTRO KAPLAMASI

4.6.1.P(EDOT-co-Py), SDS Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi

P(EDOT-co-Py) / KNT, -1 V ile +1.4 V potansiyel aralığında 100 mV/s tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak, DV yöntemiyle <math>P(EDOT-co-Py) = 1/5 oranlarında Glassy elektrot üzerine farklı KNT oranlarında (%1, %3, %5) 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisinde deneyler gerçekleştirilmiştir.

Şekil 4.6.1.1: P(EDOT-co-Py), CKE üzerine 50 mM, 100 mL SDS çözeltisinde a) % 1 KNT. [EDOT]_o/[Py]_o= 1/5 oranlarında, b) % 3 KNT. [EDOT]_o/[PPy]_o= 1/5 c) %5 KNT. [EDOT]_o/[Py]_o= 1/5 oranında 8 döngü olarak alınmış DV grafiği.

% KNT	E _{An} /V	E _{Kat} /V	ΔΕ/V	i _{An} /	i _{Kat} /	i _{An} / i _{Kat}
				mA×cm ⁻²	mA×cm ⁻²	
1	0.218	-0.727	0.945	15.873	-17.029	0.932
3	0.143	-0.809	0.952	7.936	-10.564	0.751
5	0.251	-0.630	0.881	5.185	-11.238	0.461

Çizelge 4.6.1.1: P(EDOT-co-Py) / KNT'nin redoks parametreleri

EDOT ve Py monomerlerinin P(EDOT-co-Py)'inde $[EDOT]_0/[Py]_0= 1/5$ başlangıç monomer konsantrasyon oranlarında farklı karbon nanotüp oranlarında (%1, %3 ve %5) elektro büyüme grafikleri Şekil 4.6.1.1'de verilmiştir. Elde edilen DV grafiklerinin redoks davranışları Çizelge 4.6.1.1'de verilmiştir. Redoks parametrelerinden en düşük anodik ve katodik potansiyel farkı $\Delta E = 0.945$ V ve en yüksek anodik ve katodik akım yoğunluğu oranı $i_{An} / i_{Kat} = 0.932$, %1 KNT oranı içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

Şekil 4.6.1.2: P(EDOT-co-Py) için CKE üzerine %1 KNT a) $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/5$ oranında 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomer free grafiği. b) Akım yoğunluğu tarama hızı, c) Akım yoğunluğu Tarama hızının karekök grafiği.

P(EDOT-co-Py)/KNT kompozitinin monomersiz ortamda 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde farklı tarama hızlarında DV grafiği alınarak Tarama hızı- Akım yoğunluğu ve Tarama hızının karekökü-Akım yoğunluğu grafikleri çizilerek Randless-Sevcik denklemine göre kompozit filminin ince film veya difüzyon kontrollü davranış gösterdiği tespit edilmiştir.

Şekil 4.6.1.3: P(EDOT-co-Py) için CKE üzerine %3 KNT a) $[EDOT]_0/[Py]_0= 1/5$ oranında 0.5M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomerfree grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu-Tarama hızının karekök grafiği.

Şekil 4.6.1.4: P(EDOT-co-Py) için CKE üzerine %5 KNT a) $[EDOT]_0/ [Py]_0 = 1/5 0.5 M H_2SO_4$ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomerfree grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

Çizelge 4.6.1.2: P(EDOT-co-Py) / KNT filmlerinin [EDOT]₀/[Py]₀=1/5 oranında elde edilen redoks parametreleri.

% KNT	Tarama hızı / mV×s ⁻¹		(Tarama hızı) ^{1/2} / (mV [×] s ^{-1)1/2}		Durum
	R _{An}	R _{Kat}	R _{An}	R _{Kat}	
1	0.9834	-	0.9789	-0.9095	İnce film
		0.8539			
3	0.8036	-	0.7527	-0.9371	İnce film
		0.9246			
5	0.8821	-	0.8663	-0.7938	İnce film ve
		0.7814			Difüzyon
					kontrol

Elde edilen sonuçlar Çizelge 4.6.1.2'de verilmiştir. Buna göre %1 ve %3 KNT içeren kompozit filminde monomersiz ortamda ince film davranışı gözlemlenirken %5 KNT içeren kompozit filminde hem ince film hem de difüzyon kontrollü durum gözlemlenmiştir.

4.6.2 P(EDOT-co-Py) / KNT kompozitinin FTIR -ATR Analizleri

Şekil 4.6.2.1 : P(EDOT-co-Py) / KNT, FTIR-ATR analzi; a) [EDOT]₀/[Py]₀ = 1/5, %1 KNT b) [EDOT]₀/[Py]₀ = 1/5, %3 KNT c) [EDOT]₀/[Py]₀ = 1/5, %5 KNT.

 $P(EDOT\text{-}co\text{-}Py) \text{ kompozitinin } [EDOT]_0/[Py]_0 = 1/5 \text{ oranlarında \%1, \%3 ve \%5}$ KNT içeren filmlerin FTIR-ATR analizleri Şekil 4.6.2.1a-c de verilmiştir.

a) [EDOT]₀/[Py]₀ = 1/5, %1 KNT karakteristik pikleri Şekil 4.6.2.1'de verildi: 1077 cm⁻¹ (C-S); 1532 cm⁻¹ (C=C); 2363 cm⁻¹ (C-H); 3762 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.

- b) [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5, %3 KNT karakteristik pikleri Şekil 4.6.2.1'de verildi: 1009 cm⁻¹ (C-S); 1532 cm⁻¹ (C=C); 2363 cm⁻¹ (C-H); 3745 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.
- c) [EDOT]₀/[Py]₀ = 1/5, %5 KNT karakteristik pikleri Şekil 4.6.2.1'de verildi: 1177 cm⁻¹ (C-S); 1540 cm⁻¹ (C=C); 2356 cm⁻¹ (C-H); 2929 cm⁻¹ (C-H) 3753 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.

4.6.3. P(PEDOT-co-Py) / KNT SEM Görüntüleri

Şekil 4.6.3.1: P(EDOT-co-Py)/KNT monomerlerinin [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 oranlarında %1 KNT ile kaplanmış fiberin a) 1000 b) 5000 c) 10000 kat büyütülmüş SEM görüntüleri ve d) EDAX analizi.

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	60.24
Azot	3.17
Oksijen	11.59
Sülfür	25.00

Cizolgo A 6 3	1. D(FDOT_	$(\mathbf{O} - \mathbf{P}\mathbf{v})$	KNT'nin	FDAY	analizi
Çizeige 4.0.J.	1; r(EDO1-	·CO-P y)/		EDAA	ananzi

Şekil 4.6.3.2: P(EDOT-co-Py) / KNT monomerlerinin [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 oranlarında %3 KNT ile kaplanmış fiberin a) 1000 b) 5000 c) 10000 kat büyütülmüş SEM görüntüleri ve d) EDAX analizi.

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	61.63
Azot	4.90
Oksijen	7.44
Sülfür	26.02

Şekil 4.6.3.3: P(EDOT-co-Py) / KNT monomerlerinin [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 oranlarında %5 KNT ile kaplanmış fiberin a) 1000 b) 5000 c) 10000 kat büyütülmüş SEM görüntüleri ve d) EDAX analizi.

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	50.73
Azot	2.00
Oksijen	8.74
Sülfür	38.53

P(EDOT-co-Py) / KNT'nin SEM görüntüleri incelendiğinde öbek öbek ve çok yoğun bir şekilde kompozit filminin KFME üzerinde biriktiği gözlemlenmektedir (Şekil 4.6.3.1, Şekil 4.6.3.2 ve Şekil 4.6.3.3.). EDAX analizleri incelendiğinde en yüksek sülfür element % si (%38.53) ile %5 KNT içeren kompozit malzemede elde edilirken, karbon (%50.73), azot (%2.0) ve oksijen (%8.74) ile diğer KNT % miktarlarına göre %5 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

4.6.4. P(EDOT-co-Py) / KNT'nin EES Analizleri

P(EDOT-co-Py)/KNT'nin EES ölçümlerinden elde edilen farklı % KNT oranlarında (% 1, % 3, % 5) Nyquist, Bode-magnitude, Bode-faz ve Admitans grafikleri Şekil 4.6.4.1-Şekil 4.6.4.4. arasında verilmiştir. EES ölçümleri 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.6.4.1: P(EDOT-co-Py)'nin EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1, %3 ve %5) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H_2SO_4 çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.6.4.2: P(EDOT-co-Py)'nin EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Bode Magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.6.4.3: P(EDOT-co-Py)'nin EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Bode Faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H_2SO_4 çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.6.4.4: P(EDOT-co-Py)'nin EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1, %3 ve %5) Admitance grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Çizelge 4.6.4.1: P(EDOT-co-Py) / KNT filmlerinin [EDOT]₀/[Py]₀=1/5 oranında elde edilen kapasitans değerleri.

% KNT	C _{sp} /F×cm ⁻²	C _{dl} /F×cm ⁻²	θ _{max} /Derece	Y" (mS) Y'=0.01mS
1	27.40	0.500	74.17	0.012
3	9.43	0.231	77.37	0.010
5	11.49	0.098	56.78	0.006

P(EDOT-co-Py) kopolimerinin [EDOT]₀/[Py]₀=1/5 oranındaki EES ölçümlerinden farklı % oranlarındaki KNT değişimlerine ait elde edilen kompozitin kapasitans verileri incelendiğinde en yüksek spesifik kapasitans ($C_{sp} = 27.40 \text{ F} \times \text{cm}^{-2}$) ve çift katmanlı kapasitans ($C_{dl}= 0.5 \text{ F} \times \text{cm}^{-2}$) olarak %1 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir. Aynı zamanda Y"= 0,01 mS de Admitans grafiğinden Y"=0,012 mS ile %1 KNT içeren kompozit olduğu ve diğerlerine göre iletkenliğinin en yüksek değer olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Bode-faz grafiğinden elde edilen en büyük faz açısı (Θ =77.37°) ile %3 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

Şekil 4.6.5.1: P(EDOT-co-Py), Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/5$, %1 KNT / CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.6.5.2: P(EDOT-co-Py), Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/5$, %3 KNT / CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.6.5.3: P(EDOT-co-Py), Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/5$, %5 KNT / CKE üzerine kaplı $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Çizelge 4.6.5.1: $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer devre modeli, ZsimpWin 3.22 programı ile P(EDOT-co-Py) / KNT elektrokimyasal olarak analiz edildi. 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisi içerisinde, tarama hızı: 50 mV/s , 8 döngü.

Devre parametreleri	P(EDOT-co-Py)		
	% 1 KNT	% 3 KNT	% 5 KNT
\mathbf{R}_{s} / $\mathbf{\Omega}$	11.21	13.37	5.164
$C_1 / \mu F$	1.02×10 ⁻⁴	6.154×10 ⁻⁵	6.47×10 ⁻³
R_1 / Ω	9.256	5.978	0.1446
$Q / \mu S \times s^{-n}$	0.01693	0.004977	0.00411
n	0.7667	0.8192	0.4801
$R_2 / k\Omega$	2.539	47.15	7.526
$C_2 / \mu F$	0.001732	4.316	0.02273
R_3 / Ω	8.769	1.763	1615
χ^2	2.816×10 ⁻³	7.296×10 ⁻³	7.371×10 ⁻³

 $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli 0.01 Hz - 100.000 Hz frekans aralığında elektrolit P(EDOT-co-Py)'nin [EDOT]_0/[Py]_0= 1/5 monomer konsantrasyon oranında, farklı KNT (%1, %3, %5) oranlarında CKE üzerine kaplanmış sistem için verildi. Princeton Uygulamalı araştırma ile ZsimpWin 3.22 devre modeli programıyla teorik ve deneysel devreler çakıştırılarak değerlendirildi. Elde edilen sonuçlara göre Şekil 4.6.5.1 - Şekil 4.6.5.3'de görülen Bode-magnitude ve faz grafiğinde de teorik ve deneysel sonuçların çakıştığı görülmektedir. Devre parametreleri incelendiğinde en yüksek Rs değeri [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 için %3 KNT içeren kompozit filminde Rs= 13.37 Ω olarak elde edilmiştir. En yüksek n değeri n= 0.8192 olarak [EDOT]₀/[Py]₀= 1/5 oranında, %3 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

4.7.P(EDOT-co-Py) / KNT ELEKTRO KAPLAMASI

4.7.1.P(EDOT-co-Py), SDS Çözeltisinde Elektrokimyasal Sentezi

P(EDOT-co-Py) / KNT, -1 V ile +1 V potansiyel aralığında 100 mV/s tarama hızında, camsı karbon elektrot (CKE) üzerine 8 döngü alınarak, DV yöntemiyle P(EDOT-co-Py), $[EDOT]_0/[Py]_0= 1/10$ oranlarında CKE üzerine farklı KNT oranlarında (%1, %3, %5) 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisinde deneyler gerçekleştirilmiştir.

Şekil 4.7.1.1: P(EDOT-co-Py), $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10$ oranlarında CKE üzerine 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisinde a) %1 KNT, b) %3 KNT, c) %5 KNT. $[EDOT]_0/[PPy]_0 = 1/10$ başlangıç monomer konsantrasyon oranlarında 8 döngü olarak alınmış DV grafiği.

% KNT	E _{An} /V	E _{Kat} /V	ΔΕ/V	i _{An} / mA [×] cm ²	i _{Kat} / mA [×] cm ²	i _{An} / i _{Kat}
1	-0.097	-0.689	0.592	10.954	-25.345	0.432
3	0.02	-0.819	0.839	9.497	-15.342	0.619
5	0.001	-0.839	0.840	8.593	-14.357	0.598

Çizelge 4.7.1.1: P(EDOT-co-Py) / KNT redoks parametreleri

EDOT ve Py monomerlerinin P(EDOT-co-Py), $[EDOT]_0/[PPy]_0 = 1/10$ başlangıç monomer konsantrasyonlarında farklı karbon nanotüp oranlarında (%1, %3 ve %5) elektrobüyüme grafikleri Şekil 4.5.1.1'de verilmiştir. Elde edilen DV grafiklerinin redoks davranışları Çizelge 4.5.1.1'de verilmiştir. Redoks parametrelerinden en düşük anodik ve katodik potansiyel farkı $\Delta E=0.840$ V ile %5 KNT içeren kompozit filminde elde edilirken, en yüksek anodik ve katodik akım yoğunluğu oranı (i_{An} / i_{Kat}= 0.619), %3 KNT oranı içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

Şekil 4.7.1.2: P(EDOT-co-Py), CKE üzerine %1 KNT a) $[EDOT]_0/[PPy]_o = 1/10$ oranında 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomerfree grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

Şekil 4.7.1.3: P(EDOT-co-Py), CKE üzerine %3 KNT a) $[EDOT]_0/[PPy]_0 = 1/10$ oranında 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomer free grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu -Tarama hızının karekök grafiği.

Şekil 4.7.1.4: P(EDOT-co-Py), CKE üzerine %5 KNT a) $[EDOT]_0/[PPy]_o = 1/10$ oranında, 0.5 M H₂SO₄ çözeltisinde monomersiz ortamda elde edilen 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mV×s⁻¹ tarama hızlarındaki monomer free grafiği. b) Akım yoğunluğu- tarama hızı, c) Akım yoğunluğu- Tarama hızının karekök grafiği.

% KNT	Tarama hızı / mV×s ⁻¹		(Tarama hızı) ^{1/2} / (mV [×] s ^{-1)1/2}		Durum
	R _{An}	R _{Kat}	R _{An}	R _{Kat}	
1	0.8263	-0.5307	0.7521	-0.4546	İnce film ve
					Difüzyon
					kontrol
3	0.8573	-0.9205	0.8201	-0.9301	İnce film
5	0.8683	-0.9704	0.8849	-0.9558	İnce film ve
					Difüzyon
					kontrol

Çizelge 4.7.1.2: P(EDOT-co-Py) / KNT filmlerinin [EDOT]₀/[Py]₀=1/10 oranında elde edilen redoks parametreleri.

Elde edilen sonuçlar Çizelge 4.7.1.2'de verilmiştir. Buna göre %1 KNT içeren kompozit filminde monomersiz ortamda hem ince film hem de difüzyon kontrollü durum gözlemlenirken %3 KNT içeren kompozit filminde ince film durum gözlemlenmiş ve %5 KNT içeren kompozit filminde hem ince film hem de difüzyon kontrollü durum gözlemlenmiştir (Çizelge 4.7.1.2).

4.7.2. P(EDOT-co-Py) / KNT kompozitinin FTIR -ATR Analizleri

Şekil 4.7.2.1: P(EDOT-co-Py) / KNT kompozitinin $[EDOT]_0/[PPy]_0 = 1/10$ için FTIR-ATR analizi; a) %1 KNT, b) %3 KNT, c) %5 KNT.

a)[EDOT]₀/[PPy]₀= 1/10 kompozitinin %1 KNT içeren filminin karakteristik pikleri Şekil 4.7.2.1'de verildi: 1006 cm⁻¹ (C-S); 1541 cm⁻¹ (C=C); 2356 cm⁻¹ (C-H); 3571 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.

b)[EDOT]₀/[PPy]_o= 1/10 kompozitinin %3 KNT içeren filminin karakteristik pikleri Şekil 4.7.2.1'de verildi: 1013 cm⁻¹ (C-S); 1207 cm⁻¹ (C-C); 1534 cm⁻¹ (C=C); 2371 cm⁻¹ (C-H); 2929 cm⁻¹ (C-H); 3766 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.

c)[EDOT]₀/[PPy]₀= 1/10 kompozitinin %5 KNT içeren filminin karakteristik pikleri Şekil 4.7.2.1'de verildi: 1017 cm⁻¹ (C-S); 1227 cm⁻¹ (C-C); 1528 cm⁻¹ (C=C); 2365 cm⁻¹ (C-H); 3000 cm⁻¹ (C-H); 3753 cm⁻¹ (N-H) şeklinde gözlenmiştir.

4.7.3.P(EDOT-co-Py) / KNT SEM Görüntüleri

Şekil 4.7.3.1: P(EDOT-co-Py)/KNT kompozitinin, [EDOT]₀/[PPy]_o= 1/10 oranlarında %1 KNT ile kaplanmış fiberin a) 1000 b) 5000 c) 10000 kat büyütülmüş SEM görüntüleri ve d) EDAX analizi.

Çizelge 4.7.3.1: P(EDOT-co-Py), [EDOT]₀/[PPy]_o= 1/10 oranlarında, %1 KNT'nin EDAX analizi.

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	66.39
Azot	6.73
Oksijen	20.66
Kükürt	6.21

Şekil 4.7.3.2: P(EDOT-co-Py)/KNT kompozitinin, [EDOT]₀/[PPy]_o= 1/10 oranlarında %3 KNT ile kaplanmış fiberin a) 1000 b) 5000 c) 10000 kat büyütülmüş SEM görüntüleri ve d) EDAX analizi.

Çizelge 4.7.3.2: P(EDOT-co-Py), EDOT]₀/[PPy]_o= 1/10 oranlarında, %3 KNT'nin EDAX analizi

Elementler / K Serileri	% Element
Karbon	65.32
Azot	8.23
Oksijen	22.34
Kükürt	4.11

Şekil 4.7.3.3: P(EDOT-co-Py)/KNT kompozitinin, [EDOT]₀/[PPy]_o= 1/10 oranlarında %5 KNT ile kaplanmış fiberin a) 1000 b) 5000 c) 10000 kat büyütülmüş SEM görüntüleri ve d) EDAX analizi.

Çizelge 4.7.3.3: P(EDOT-co-Py), [EDOT]₀/[PPy]_o= 1/10 oranlarında, %5 KNT'nin EDAX analizi.

Elementler / K Serileri	P(EDOT-co-Py) / % KNT
Karbon	56.97
Azot	2.01
Oksijen	9.49
Kükürt	31.53

P(EDOT-co-Py) / KNT'nin SEM görüntüleri incelendiğinde öbek öbek ve çok yoğun bir şekilde kompozit filminin KFME üzerinde biriktiği gözlemlenmektedir (Şekil 4.7.3.1, Şekil 4.7.3.2 ve Şekil 4.7.3.3.). EDAX analizleri incelendiğinde en yüksek sülfür element % si (%31.53) ile %5 KNT içeren kompozit malzemede elde edilirken, karbon (%56.97), azot (%2.01) ve oksijen (%9.49) ile diğer KNT % miktarlarına göre %5 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

4.7.4.P(EDOT-co-Py) / KNT EES Analizleri

P(EDOT-co-Py)/KNT'nin [EDOT]₀/[PPy]₀= 1/10 oranlarında EES ölçümlerinden elde edilen farklı % KNT oranlarında (% 1, % 3, % 5) konsantrasyonlarındaki Nyquist, Bodemagnitude, Bode-faz ve Admitans grafikleri Şekil 4.7.4.1-Şekil 4.7.4.4. arasında verilmiştir. EES ölçümleri 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.7.4.1: P(EDOT-co-Py)'nin [EDOT]₀/[PPy]_o= 1/10 oranlarında EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1, %3 ve %5) Nyquist grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.7.4.2: P(EDOT-co-Py)'nin [EDOT]₀/[PPy]₀= 1/10 oranlarında EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Bode-Magnitude grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.7.4.3: P(EDOT-co-Py)'nin [EDOT]₀/[PPy]₀= 1/10 oranlarında EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1,%3 ve %5) Bode-Faz grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

Şekil 4.7.4.4: P(EDOT-co-Py)'nin $[EDOT]_0/[PPy]_o= 1/10$ oranlarında EES ölçümlerinden elde edilen farklı % oranlarındaki KNT (%1, %3 ve %5) Admitans grafiği. EES ölçümlerinde 0.01 Hz ile 100 kHz frekans arasında 0.5 M sulu H₂SO₄ çözeltisinde CKE üzerine alınmıştır.

% KNT	C _{sp} /F×cm ⁻²	C _{dl} /F×cm ⁻²	θ _{max} /Derece	Y" (mS) Y'=0.02mS
1	18.86	0.186	59.43	0.006
3	25	0.415	72.57	0.013
5	25	0.225	62.71	0.003

Çizelge 4.7.4.1: P(EDOT-co-Py) / KNT filmlerinin [EDOT]₀/[Py]₀=1/10 oranında elde edilen kapasitans değerleri

Elde edilen P(EDOT-co-Py)/KNT kompozit filminin $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10$ oranlarında EES ölçümleri sonucu elde edilen C_{sp}, C_{dl}, Θ , Y" sonuçları incelendiğinde $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10$ oranlarında en yüksek spesifik kapasitans (C_{sp}= 25 F×cm⁻²) ile %3 ve %5 KNT oranlarında elde edilmiştir. Aynı zamanda çift katmanlı kapasitans (C_{dl}= 0.415 F×cm⁻²), Θ =72,57° ve Y"= 0.013 mS olarak en yüksek %3 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

4.7.5.P(EDOT -co- Py)/KNT Kompozitinin Eşdeğer Devre Uygulamaları

Şekil 4.7.5.1: P(EDOT-co-Py)/KNT, Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10, \%1 \text{ KNT}$, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.7.5.2: P(EDOT-co-Py)/KNT, Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10 \%3 \text{ KNT}$, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Şekil 4.7.5.3: P(EDOT-co-Py)/KNT, Bode-magnitude ve faz grafiği için, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10, \%5 \text{ KNT}$, CKE üzerine kaplı $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli.

Çizelge 4.7.5.1: P(EDOT-co-Py)/KNT, $[EDOT]_0/[Py]_0 = 1/10$, $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer devre modeli, ZsimpWin 3.22 programı ile P(EDOT-co-Py) / KNT elektrokimyasal olarak analiz edildi. 50 mM ve 100 mL SDS çözeltisi içerisinde, tarama hızı: 50mV/s, 8 döngü.

Devre parametreleri	P(EDOT-co-Py)		
	% 1 KNT	% 3 KNT	% 5 KNT
$ m R_s$ / $ m \Omega$	16.45	11.08	22.21
$C_1 / \mu F$	5.489×10 ⁻⁴	1.546x10 ⁻⁵	5.02x10 ⁻⁶
$\mathbf{R_1}$ / $\mathbf{\Omega}$	19,56	2.083	1.714
Q / µSxs ⁻ⁿ	0.07643	0.01239	0.01192
n	0.8998	0.7912	0.7666
$ m R_2$ / k $ m \Omega$	14.19	18.24	18.2
$C_2 / \mu F$	3.24×10 ⁻⁵	1.375×10 ⁻⁴	2,389×10⁻⁵
$\mathbf{R}_3 / \mathbf{\Omega}$	8.296	3.307	8.769
χ^2	6.711×10 ⁻³	1.635×10 ⁻³	3.064×10 ⁻³

 $R_s(C_{dl1}(R_1(QR_2)))(C_{dl2}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli 0.01 Hz - 100.000 Hz frekans aralığında elektrolit [EDOT]₀/[Py]₀= 1/10, farklı KNT (%1, %3, %5) oranlarında CKE üzerine kaplanmış sistem için verildi. Princeton Uygulamalı araştırma ile ZsimpWin 3.22 devre modeli programıyla teorik ve deneysel devreler çakıştırılarak değerlendirildi. Elde edilen sonuçlara göre Şekil 4.7.5.1 – Şekil 4.7.5.3'de görülen Bode-magnitude ve faz grafiğinde de teorik ve deneysel sonuçların çakıştığı görülmektedir. Devre parametreleri incelendiğinde en yüksek Rs değeri [EDOT]₀/[Py]₀= 1/10 için %5 KNT içeren kompozit filminde Rs= 22.21 Ω olarak elde edilmiştir. En yüksek n değeri n= 0.8998 olarak [EDOT]₀/[Py]₀= 1/10 oranında, %1 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

5.SONUÇLAR

Bu çalışmada EDOT, Py, monomerlerinin camsı karbon elektrot üzerinde homopolimerleri farklı başlangıç konsantrasyonlarında (1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 mM) calışılmıştır. Bu monomerlerle farklı oranlarda ([EDOT]₀/[Py]₀ =1/1, 1/2, 1/5, 1/10, 1/25, 1/50, 1/100), EDOT-co-Py kopolimerleri (P(EDOT-co-Py)) elde edilmiştir. Elde edilen polimer filmlerinin monomersiz ortamda sadece elektrolit çözeltisi içeren ortamda farklı tarama hızı ve tarama hızının kareköküne bağlı akım yoğunluğu grafiği alınarak Randles-Sevcik denklemine göre polimer filminin ince film davranışı veya difüzyon kontrollü olup olmadığı araştırılmıştır. Modifiye polimer filmler DV, FTIR-ATR, SEM-EDAX ve EES metodları ile karakterize edilmiştir. EES tekniği ile C_{dl} , C_{sp} , Θ_{max} bulunup kapasitans ve admitans grafiklerinden de kapasitans ve iletkenlik karşılaştırılmaları yapılmıştır. $R_s(C_{d11}(R_1(QR_2)))(C_{d12}R_3)$ Eşdeğer elektriksel devre modeli EES verileri kullanılarak Polimer/Elektrolit sistemi için gerçekleştirildi. Eşdeğer devre modelinde deneysel ve teorik verilerin örtüstüğü gözlemlendi. PEDOT/KNT ve Py/KNT, kompozitlerinin farklı % KNT konsantrasyonlarında (% 1, % 3, % 5) P(EDOT-co-Py)/KNT elde edilmiştir. Kompozit filmlerin karakterizasyonları da DV, FTIR-ATR, SEM-EDAX ve EES metodları ile incelenmiştir.

PEDOT'ın en yüksek kapasitans değeri C_{dl} =0.002 F×cm⁻² C_{sp} =0.085 F×cm⁻² Θ_{max} =83.7° ile [EDOT]₀=100 mM da elde edilmiştir. Buna karşılık PPy homopolimerinin en yüksek kapasitans değeri C_{dl} =4.16×10⁻⁴ F×cm⁻², C_{sp} =0.063 F×cm⁻², Θ_{max} =74.4° ile [Py]₀=10 mM başlangıç monomer konsantrasyonunda elde edilmiştir. P(EDOT-co-Py) monomersiz ortamda elde edilen sonuçlara göre [EDOT]₀/[Py]₀= 1/50 monomer oranında en yüksek C_{dl} değeri C_{dl} = 4.31×10⁻⁴ F×cm⁻² [EDOT]₀/[Py]₀= 1/100 monomer oranında en yüksek C_{sp} = 0.063 F×cm⁻² ve Θ = 81.5° olarak elde edilmiştir.

PEDOT'ın farklı % KNT oranlarında hazırlanmış kompozit filmlerinin EES sonuçlarından elde edilen C_{sp} = 306 F×cm⁻² ile %3 KNT içeren kompozit filminden elde edilmiştir. C_{dl} = 0.0046 F×cm⁻² ile %5 KNT içeren kompozit filmidir. En yüksek maksimum faz açısı Θ = 71.86° dir. Admitans grafiğinden elde edilen en yüksek iletkenlik Y"= 0.0047 mS ile % 5 KNT içeren kompozit filminden elde edilmiştir. PPy/KNT kompozitinin spesifik kapasitansı C_{sp} =424.8 F×cm⁻² ile %5 KNT içeren kompozit filminde elde edilirken C_{dl} =0.0103 F×cm⁻² ile %1 KNT kompozit filminden elde edilmiştir. Bode-faz grafiğinden en Θ =80.11° ile %3 KNT içeren kompozit filminden elde edilirken Admitans grafiğinden en

yüksek iletkenlik Y"= 0.0059 mS ile %3 KNT içeren kompozit filmimde elde edilmiştir. Redoks parametrelerinden en düşük anodik ve katodik potansiyel farkı ΔE = 0.945 V ve en yüksek anodik ve katodik akım yoğunluğu oranı (i_{An}/i_{Kat}= 0.932) ile %1 KNT oranı içeren kompozit filminden elde edilmiştir.

P(EDOT-co-Py)/KNT filmlerinin [EDOT]₀/[Py]₀=1/5 oranlarında elde edilen en yüksek kapasitans değeri C_{sp} = 27.40 F×cm⁻² ve çift katmanlı kapasitans C_{dl} = 0.5 F×cm⁻² olarak %1 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir. Aynı zamanda Y"= 0.01 mS de Admitans grafiğinden Y"= 0.012 mS ile %1 KNT içeren kompozit filminde en yüksek iletkenlik tespit edilmiştir. Bode-faz grafiğinden en büyük faz açısı Θ = 77.37° ile %3 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir. P(EDOT-co-Py)/KNT filmlerinin [EDOT]₀/[Py]₀=1/10 oranlarında elde edilen en yüksek kapasitans değeri C_{sp}= 25.0 F×cm⁻² ile %3 ve %5 KNT oranlarında elde edilmiştir. Çift katmanlı kapasitans C_{dl}= 0.415 F×cm⁻² Θ = 72.57°, Y"= 0.013 mS olarak en yüksek %3 KNT içeren kompozit filminde elde edilmiştir.

KAYNAKLAR

- A. J. Bard, L.R. Faulkner, ELectro chemical methods : Fundamentals and Applications, 2nd ed., John Wiley G Sons. INc., New York , 2001.
- A.L.M. Reddy, S.Ramaprabhu, J.Phys. Chem. C, Nanostructured Materials for Energy-Related Applications 111 (2007) 7727.
- Atefeh Moradi , Abbas Emamgolizadeh , Abdollah Omsani , Abbas Ali Rostami , Electropolymerization and characterization of 3,4-ethylenedioxythiophene on glassy carbon electrode and study of ions transport of the polymer during redox process , J Apppolym Sci , 125 ,2407-2416 (2012).
- Ates M (2011)a. Review study of electrochemical impedance spectroscopy and equivalent electrical circuits of conducting polymers on carbon surfaces. Progress in Organic Coatings, 71: 1-10
- Ates M, Sarac AS (2009). Conducting polymer coated carbon surfaces and biosensor applications. Progress in Organic Coatings, 66: 337-358.
- Ates M, Uludag N, Karazehir T (2012). Copolymer formation of 9-(2-(benzyloxy)ethyl)-9Hcarbazole and 1-tosyl-1H-pyrrole coated on glassy carbon electrode and elecktrocemical impedance spectroscopy, J. Solid State Electrochem., 16: 2639-2649
- Ates M, Uludag N, Sarac AS (2011)b. Electrochemical impedance of poly(9-tosyl-9Hcarbazole-co-pyrrole) electrocoated carbon fiber. Materials Chemistry and Physics, 127: 120-127.
- Ates M, Yilmaz K, Shahryari A, Omanovic S, Sarac AS (2008). A Study of the Electrochemical Behavior of Poly [N-Vinyl Carbazole] Formed on Carbon-Fiber Microelectrodes and Its Response to Dopamine. IEEE Sens. J., 8: 1628–1639.
- Ates, M. Arican, F. Electrocoated films of Poly(N-Methylpyrrole-co-2,2'-Bithiophene-co-3-(Octylthiophene)), Characterizations, and Capacitor Study, Int. J. Polym. Mater. and Polym. Biomater., 64, 125-133 (2015).
- B.E. Conway Electrochemical supercapacitors: scientific fundemantels and technological applications. New York: Kluwer Academic/ Plenum Publishers; 1999
- B.E. Conway, V. Birss, J. Wojtowicz, The role and utilization of pseudocapacitance for energy storage by supercapacitors. J Power Sources, 66 (1997) 1.
- D. Sahin, B. Sarı, H. I. Unal, turk J. Chem. An investigation of some parameters on electrorheological properties of polypyrrole 26 (2002) 113.
- Frackowiak E, Khomenko V, Jurewiez K, et al. Supercapacitors based on conducting polymers/nanotubes composites. J Power Sources 2006;153:413-8.
- G.A. Snook, P. Kao, A.S. Best, J. Power Sources Polyaniline and its Technological Applications 196 (2011) 1.
- H.H. Zhou, H. Chen, S.L.Luo, G.W.Lu, W.Z.Wei, Y.F.Kuang, J.Solid State Electrochem The effect of the polyaniline morphology on the performance of polyaniline supercapacitors 9 (2005) 574.
- Hung S, Wen T, Gopalan A. Application of statiscial design strategies of optimize the conductivity of electrosynthesized poly-pyrrole. Mater Lett 2002;55:165-70
- J.Quang, Q. Xu, C.Chu, Y.Yang, G.Li, J. Shinar, Polymer, 45 (2004) 8443.
- J.Wang, Y.L.Xu, X.F.Sun, X.F.Li, X.F.Du, J.Solid State Electrochem. 12 (2008) 947.
- K.K.Liu, Z.L.Hu, R.Xue, J.R.Zhang, J.J.Zhu, J.Power Sources, 179 (2008) 858
- Kotz R, Carlen M. Principles and applications of electrochemical capacitors. Electrochim Acta 2000 ;45 (15-16):2483-98
- L. M. Yee, A. Kassim, E. Mahmud, A. M. Sharif, M. J. Haron, Malay. J. Anal, Sci. 11 (2007) 133.
- L.L. Zhang, R.Zhou, X.S.Zhou, J.Mater Chem. 20 (2010) 5983
- L.Li, D.C. Loveday, D.S.K. Mudigonda, J.P. Ferraris, J. Electrochem. Soc. 149 (2002) A1201
- Lota K, Khomenko V, Frackowiak E. Capacitance properties of poly(3,4ethylenedioxythiophene)/carbon nanotubes composites J Phys Chem Solids 2004;65:295-301.
- M. Dupant, A.F. Hollenkamp, S.W. Donne, Electrochemically active surface area effects on the performance of manganese dioxide for electrochemical capacitor applications, Electrochimica Acta, 104 (2013) 140-147.
- M. Wu, G.A. Srook, V. Gupta, M. Shaffer, D.J. Fray, G.Z. Chen, J. Mater Chem. 15 (2005) 2297
- Morvant MC, Reynolds JR. In-situ conductivity studies of poly(3,4-ethylenedioxythiophene). Synth Met 1998;92:57-61
- N. G. Sahoo, Y.C. Jung, H. H. So, J. W. Cho. Synth. Met. 157 (2007) 374.
- Nakamura M. Nakanishi M. Yamamoto K. Influence of physical properties of activated carbons on characteristics of electric double-layer capacitors. J Power Sources 1996;60.
- Noh KA, Kim DW, Jin CS, et al. Synthesis and pseudo-capacitance of chemically-prepared polypyrrole powder. J Power Sources 2003;124:593-5
- O. Fichet, F. Tran-Van, D. Teyssie, C. Chevrot, Thin Solid Films, 411 (2002) 280.
- Q. Chang, V. Pavlinek, C. Li, A. Lengalavo, Y. He, P. Saha, Appl. Surf. Sci. 252 (2006) 1736.

- Rudge A. Raistrick I. Gottesfeld S. Et al. A study of the electrochemical properties of conducting polymers for application in electrochemical capacitors. Electrochim Acta 1994;39(2):273-87.
- Sacak M (2005). Polimer Teknolojisi, Ankara üniversitesi, Fen Fakültesi, Gazi Kitabevi, 13s, Ankara.
- Sacak M (2008). Polimer Kimyası, Ankara üniversitesi Fen Fakültesi, Gazi Kitabevi, 4. Baskı, 1-18s, Ankara.
- Saçak M (2004). Polimer Kimyası. Ankara Üniversitesi, Fen Fakültesi, Gazi Kitabevi, 525s, Ankara.
- Sadki S, Schottland P, Brodie N, Sabouraud G (2000). The mechanisms of pyrrole electropolymerization. Chem Soc Rev., 29: 283-293.
- Sarac AS, Ates M, Altu E, Parlak R (2006)a. Electrolyte and solvent effects of electrocoated polycarbazole thin films on carbon fiber microelectrodes. Journal of Applied Electrochemistry, 36: 889-898.
- Sarac AS, Ates M, Parlak EA, Turcu EF, characterization of micrometer sized thin films of electrocoated carbozole with p-toly|su|fony| pyrrole on carbon fiber microelectrodes, J Electrodem Soc. 2007,154:D283-D291.
- Sarac AS, Dogru E, Ates M, Parlak EA, Turcu EF (2007)b. Characterization of micrometersized thin films of electrocoated carbazole with p-tolylsulfonyl pyrrole on carbon fiber microelectrodes, Journal of The Electrochemical Society, 154: D283-D291.
- Sarac AS, Dogru E, Ates M, , Parlak EA (2006)b. Electrochemical synthesis of N-Methylpyrrole and N-Methylcarbazole copolymer on carbon fiber microelectrodes, and their characterization. Turk J Chem, 30: 401-418.
- Sarac AS, Gilsing HD, Gencturk A, Schulz B (2007)a. Electrochemically polymerized 2,2dimethyl-3,4-propylenedioxythiophene on carbon fiber for microsupercapacitor. Progress in Organic Coatings, 60: 281-286.
- Sarac AS, Ozgula SE, Gencturk Asli, Schulz Burkhard, Gilsingc HD, Faltz H (2010). Morphological and impedance studies on electropolymerized 3,4-(2,2 dibenzylpropylenedioxy)thiophene nanostructures on micron sized single carbon fiber. Progress in Organic Coatings, 69: 527-533.
- Sarac AS, Sezgin S, Ates M, Turhan CM, Parlak EA, Irfanoglu B (2008). Electrochemical impedance spectroscopy of poly(N-methyl pyrrole) on carbon fiber microelectrodes and morphology. Progress in Organic Coatings, 62: 331-335.
- T. K. Vishnuvardhan , V. R. Kulkarni, C. Basovaraja, S.C. Reghavendra Bull. Mater. Sci. 29 (2006) 77.
- Tüken T, Tansuğ G, Yazıcı B, Erbil M (2007). Poly(N-methyl pyrrole) and its copolymer with pyrrole for mild steel protection. Surface & Coatings Technology, 202: 146 154.

- W. Lu, L.T. Qu, K.Henry, L. Dai, J.Power Sources, 189 (2009) 1270.
- X.Du, C.Y.Wang, M.M. Chen, Y.Tiao, J.Wang, J.Phys., Chem.C., 113(2009) 2643
- Xiao Q, Zhou X. The study of multiwalled carbon nanotube deposited with conducting polymer for supercapacitor. Electrochim Acta 2003:48:575-80.
- Y.Wang, Z.Q.Shi, Y.Huang, Y.F.Ma, C.Y.Wang, M.M.Chen, Y.S.Chen, J.Phys. Chem. C, 113 (2009) 13103
- Y.Zhou, Z.Y.Qin, L.Li, Y.Zhang, Y.L. Wei, L.F.Wang, M.F. Zhu, Electrochim. Acta 55 (2010) 3904.

ÖZGEÇMİŞ

İlker EKMEN 25.12.1989 tarihinde Şiran'da doğmuştur. İlköğretimini Malkara İrfan Macar İlköğretim Okulunda, Lise eğitimini Malkara Lisesinde tamamlamıştır. 2007 yılında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kimya bölümüne başlamış, 2012 yılında mezun olmuştur. 2013 yılında Namık Kemal Üniversitesi Kimya Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisansa başlamıştır.